

VI edycja konferencji

Reha for the Blind in Poland

„Tyfloinformatyka drogą do aktywizacji społecznej i zawodowej
niewidomych i słabowidzących”

pod patronatem

Małżonki Prezydenta RP Pani Marii Kaczyńskiej

Koncert Violi Brzezińskiej

Reha for the Blind in Poland

5-6 grudnia 2008

Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa

VI EDYCJA KONFERENCJI REHA FOR THE BLIND IN POLAND

**Tyfloinformatyka drogą do aktywizacji społecznej i zawodowej
niewidomych i słabowidzących**

pod honorowym patronatem

Małżonki Prezydenta RP – Pani Marii Kaczyńskiej

Biuletyn pokonferencyjny

Warszawa 2008

Honorowy Patronat:

Małżonka Prezydenta RP – Pani Maria Kaczyńska

Minister Edukacji Narodowej – Pani Katarzyna Hall

Minister Zdrowia – Pani Ewa Kopacz

Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
– Pan Wojciech Skiba

Patronat medialny:

Projekt dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Wszelkie prawa zastrzeżone © Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa
Warszawa 2008

Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa

Siedziba: ul. Konwiktorska 9, 00-216 Warszawa

Adres do korespondencji: ul. Kameralna 1/30, 03-406 Warszawa

Tel./fax: +48 22 827 16 18

Tel. kom.: +48 602 35 11 45

e-mail: kontakt@szansa.waw.pl, marek.kalbarczyk@szansa.waw.pl

strona: www.szansa.waw.pl

SPIS TREŚCI

1. Konferencyjny sukces!	4
2. O fundacji, konferencji i wystawie	8
3. Najlepiej zorganizowana konferencja – relacja	10
3a. Koncert Violi Brzezińskiej – relacja	13
4. Szczegółowy program konferencji	14
5. Lista wystawców i plan sytuacyjny	16
6. Idol 2008	33
6a. Idol 2008 - wyniki	34
7. Odznaczeni przez Prezydenta krzyżami zasługi za działalność na rzecz środowiska niewidomych	45
8. Wystąpienia gości honorowych i władz fundacji	46
9. Teksty referatów	50
10. Wypowiedzi przedstawicieli związków niewidomych z innych krajów	65
11. Fotoreportaż z wystawy	75
12. Sponsorzy fundacji	80

1. KONFERENCYJNY SUKCES!

Szósta edycja konferencji należy do przeszłości. Wszyscy jesteśmy bogatsi o jej przeżycie. Wydawało się, że wiele różnych projektów nam się nie uda, ale nie! Udało się niemal wszystko. Przed konferencją było nam – wszystkim działaczom i pracownikom fundacji – ciężko. Zorganizowanie tak dużej imprezy, zrealizowanie aż tak bogatego planu wymaga niebywałej koncentracji, wysiłku i szczęścia. Na tydzień przed konferencją, a tym bardziej na dzień przed nią wydawało się, że już nikt nie ma siły. Tak to jest, gdy skądinąd dosyć mały zespół ma wykonać pracę przekraczającą jego normalne możliwości. Wtedy zostaje się po godzinach, źle się sypia, wszystko robi się naraz. **A jednak się udało.**

Uroczyste otwarcie – Prezes Fundacji Marek Kalbarczyk.

Szósta edycja konferencji naszej fundacji była zaplanowana jako wydarzenie bardzo obfite. Chcieliśmy przygotować dla gości jak najciekawszy program, by każdy znalazł coś dla siebie. Potem nie mogliśmy się wycofać z niczego, gdyż mogłoby to oznaczać, że zapomnieliśmy o jakiejś grupie zaproszonych osób. Jaki więc był ten plan?

Generalnie nasz zamysł nie odbiegał od tego, co prezentowaliśmy w trakcie poprzednich edycji. Zaczynamy od części oficjalnej, podczas której jest miejsce na powitanie, referat wstępny, wystąpienia gości honorowych i specjalnych oraz

wręczenie statuetek Idola. W części merytorycznej przedstawiamy najciekawsze z możliwych referaty. Po nich organizujemy koncert, a w międzyczasie rozstrzygamy kolejne konkursy na Idoli. W tym roku udało się nam ten ogólny program uatrakcyjnić. W czterech pierwszych edycjach konferencji o wyróżnieniach dla idoli decydowały powszechnie znane i szanowane postacie naszego środowiska, a głosowanie odbywało się nieformalnie poprzez konsultacje – najczęściej telefoniczne. Od piątej edycji organizujemy niezależne jury, które wybiera wyróżnionych. Rozwijamy ideę wskazywania tych, którzy mieli w ostatnim okresie największy wpływ na sytuację niewidomych w Polsce, albo są dla innych najznakomitszym wzorem. Po raz drugi zorganizowaliśmy trzy osobne konkursy: na idola środowiskowego, idealną w ostatnim okresie firmę oraz na najlepszy produkt tej edycji konferencji. **W ten sposób pragniemy wskazać, co dla polskich niewidomych ma największe znaczenie.** Ma to na celu zainspirowanie wszystkich zainteresowanych, by w kolejnych latach skoncentrowali uwagę właśnie na tego typu rozwiązaniach i postawach. Szczegóły dotyczące konkursu są przedstawione w osobnym artykule. W niniejszym ogólnym podsumowaniu pragnę jedynie najserdeczniej podziękować członkom jury oraz wszystkim startującym w konkursie za udział i pracę. To wielki zaszczyt móc być razem z nimi. Wszyscy oni są wybitnymi przedstawicielami naszego środowiska. Trzeba wiedzieć, co mam na myśli mówiąc „nasze środowisko”. Są to wszyscy niewidomi i słabowidzący, osoby widzące, które z nami w jakikolwiek sposób są, pracują w szkołach, internatach, w instytucjach służących niewidomym, albo innych, na stanowiskach, na których decyduje się o naszym losie. Są to również producenci i sprzedawcy produktów i usług rehabilitacyjnych, dzięki którym możemy rozwijać nowoczesną rehabilitację. Im wszystkim dziękuję w imieniu własnym i całej fundacji. Szczególnie gorąco dziękuję jury, które w naszym imieniu zdecydowało obiektywnie, kto najbardziej zasłużył na wyróżnienia. Decyzje jury wpisują się do historii naszego środowiska, tak jak statuetki pozostaną w rękach laureatów do końca życia.

W tym roku nieco inaczej wyglądała część merytoryczna. Zmieniamy bowiem jej formułę. Do tej pory staraliśmy się przedstawiać referaty specjalistyczne, o naukowym charakterze. Teraz idziemy w nieco inną stronę. W naszej konferencji mogą wziąć bezpłatnie udział wszyscy, niezależnie od ich poziomu merytorycznego. Mogą wśród nich być zarówno naukowcy, specjaliści, rehabilitanci, jak i nauczyciele, wychowawcy, rodzice i przyjaciele oraz sami niewidomi i słabowidzący. Mogą to być ludzie „bardzo” wykształceni, albo zupełnie niewykształceni. Dla każdego z nich sprawa rehabilitacji inwalidów wzroku jest najważniejsza. Wobec tego zdecydowaliśmy się na przedstawienie referatów dotyczących naszej codzienności. Szczegółowy program konferencji i same referaty są zamieszczone w dalszej części biuletynu. Kolejny raz przychodzi mi podziękować, tym razem ich autorom. Wszystkie referaty były bardzo ciekawe i starannie przygotowane. Z oczywistych powodów największe zainteresowanie zdobyły dwa referaty: Pana Włodzimierza Szaranowicza oraz doktora Piotra Fryczkowskiego. Pan Włodzimierz jest tak znaną medialną postacią, że nie ma

sensu przypominanie, kim jest. Okazało się jednak, że – zgodnie z naszymi przypuszczeniami – sprawa przekazywania relacji sportowych w taki sposób, by mogli z audycji telewizyjnych korzystać również niewidomi, jest dla Niego ważna. Z kolei trudno się dziwić, że sprawozdanie z badań nad sztucznymi oczami przyciągnęła uwagę wszystkich zebranych. Każdy niewidomy marzy o widzeniu, a gdy konwencjonalna medycyna nie jest w stanie pomóc, oczekuje na osiągnięcie takiego technologicznego postępu, by zastosowanie sztucznych oczu stało się realne. Zauważyliśmy więc, że zaplanowana przez nas zmiana charakteru referatów spodobała się gościom. **Będziemy to kontynuowali.**

Następnie zabrali głos wystawcy, którzy przybyli na międzynarodową wystawę sprzętu rehabilitacyjnego dla niewidomych i słabowidzących. Wystawa to osobna impreza, ale towarzyszy konferencji od zarania. Jest jak widać dla środowiska ważniejsza od samej konferencji, bo przybywa na nią o wiele więcej gości. Każdy chce zobaczyć, co nowego pojawiło się na rynku lub jest zapowiedziane na nadchodzący rok. Wystawa ustawicznie nam się powiększa. Zaczynaliśmy od kilku wystawców. Rok temu było ich 20, a teraz aż 30. Wzrost jest znakomity, a Warszawa i nasza Reha stała się jedną z największych wystaw w Europie. Zawdzięczamy to oczywiście zwiedzającym. Było ich ponad tysiąc. Dziękujemy im za przybycie. Dzięki nim możemy planować następną konferencję i wystawę jeszcze obficie.

Gdy przeżyliśmy tak wiele trudniejszych merytorycznie punktów konferencji, przyszedł czas na odprężenie. Fundacja zorganizowała poczęstunek, wiele atrakcji i świetny koncert. Ja przepadam za Violą Brzezińską. Dla mnie jej śpiewanie to jak filiżanka pysznej kawy po trudnej pracy, albo lampka smacznego szampana podczas uroczystej kolacji. Trudno mi się dziwić. Ona śpiewa całą duszą i przekonuje najbardziej nieprzekonanych. Wychodzi na scenę i wydaje się mówić: „Świat jest piękny, należy do was i do mnie, więc zamieńmy się w słuch i odetchnijmy od naszego pośpiechu”. Każdy odbiera sztukę inaczej, rozumiem, więc, że moja relacja nie musi być taka, jak Wasza, ale mam nadzieję, że nikt nie będzie miał do mnie pretensji, że właśnie tak odebrałem występ Violi. Niech mi też będzie wolno pochwalić fundację Szansa za to, że koncert był sfinansowany z własnych środków fundacji, w odróżnieniu od całości konferencji, którą dofinansował PFRON.

O innych atrakcjach i wydarzeniach znajdą Państwo relację w dalszej części biuletynu. Ja pragnę na koniec poświęcić kilka słów na naszą ideę spotykania Zachodu ze Wschodem. Jak wiadomo, wszyscy wystawcy są przedstawicielami Zachodu – łącznie z firmami polskimi. Zaliczam do niego również Japonię. Na Wschodzie nie ma takich firm. Nikt tam nie produkuje urządzeń dla niewidomych. Prawie nikt też nie daje tam dotacji na ich zakupy. Niewidomi nie żyją tam tak, jak my. W Polsce mamy Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i program dofinansowań „Komputer dla Homera”, a tam? Owszem, zdarza się, że władze państwowe przekażą związkom niewidomych jakieś pieniądze, ale nie jest to pomoc stała, powtarzalna

i wystarczająca. Opowieści przedstawicieli tamtych związków są smutne. **Jak dobrze, że my żyjemy tutaj!** Fundacja organizuje spotkanie tych dwóch stron świata. Okazuje się, że ta inicjatywa jest bardzo dobrze przyjęta przez zagranicznych gości. Wystawcy są zadowoleni, że mają kontakt z przyszłymi rynkami zbytu, że mogą dowiedzieć się o potrzebach niewidomych ze Wschodu. Oni natomiast poprzez wizytę u nas kilkusobowych delegacji poznają nowoczesny świat. Podczas konferencji spędziłem większość swojego czasu na spotkaniach z nimi.

Są zachwyceni naszą inicjatywą, tym, że mogli zobaczyć tyle nowych rzeczy. W ich krajach nie ma jeszcze takich wystaw, nie ma producentów, sprzedawców, stabilnych dotacji, nowoczesnej rehabilitacji i wystaw. Są oczarowani naszym środowiskiem, jego prężnością oraz możliwością dysponowania sprzętem rehabilitacyjnym, który dofinansowuje w ogromnej większości PFRON.

Nie jestem w stanie przedstawić spotkań z gośćmi z Kazachstanu, Armenii, Bośni czy Macedonii, nie mówiąc o innych. Ile w tych spotkaniach serdeczności i wdzięczności. My, tu w Polsce, jesteśmy wpatrzeni w Zachód. Jest za co, bo stamtąd mamy nowoczesne rozwiązania, ale Wschód jest piękny i przemiły. W drugim dniu konferencji jego przedstawiciele opowiadali o sytuacji niewidomych w ich krajach. **Fundacja będzie kontynuowała tę misję.** Zachód musi się przybliżyć do Wschodu, prawda?

Za rok następna edycja konferencji. Już teraz myślimy o jej zorganizowaniu w pierwszy czwartek i piątek grudnia 2009. Zapraszamy. Już od teraz można się na nią zapisywać na adres mailowy:

REHA_2009@SZANSA.WAW.PL

Fundacja wysyła w tej sprawie zaproszenia już w styczniu. Co planujemy? Wszystko, co do tej pory: zaczniemy o 10.00 częścią oficjalną. Potem część merytoryczna, ale z podziałem na tematy. W osobnych salach będziemy mówili o sprawach osób całkowicie niewidomych, słabowidzących i sprawach ogólnych. W związku z tym, że goście zostaną podzieleni na trzy grupy, część merytoryczna będzie trwała krócej. Potem część artystyczna i atrakcje. Konferencja będzie skierowana bardziej niż do tej pory dla osób widzących. Chcemy pokazać im nasz świat. Ogólne hasło tej konferencji to „Świat bez obrazu”. Zaprosimy ich, by zobaczyli, jak to jest nie widzieć z zarówno negatywnymi, jak i pozytywnymi tego faktu konsekwencjami. Mamy nadzieję, że ich to zainteresuje. Im więcej o nas wiedzą widzący, tym nam łatwiej żyć, uczyć się i pracować. Z pewnością uda się nam zaprosić na wystawę jeszcze więcej firm, bo taka jest, jak widać, tendencja. Serdecznie zapraszam na przyszły rok, a za szóstą edycję konferencji Reha for the Blind in Poland dziękuję wszystkim przybyłym.

Marek Kalbarczyk

2. O FUNDACJI, KONFERENCJI I WYSTAWIE

Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa powstała w roku 1992, jako wspólne przedsięwzięcie kilkunastu osób i firm. Ich celem było zorganizowanie jak najefektywniejszej pomocy dla osób niepełnosprawnych w nowej, wolnorynkowej rzeczywistości. Polska odzyskała suwerenność i organizowała się „po nowemu”. Niepełnosprawni byli pod specjalną opieką władz PRL, które odeszły i groziła im utrata przeróżnych możliwości. Należało szukać nowych systemowych rozwiązań ich problemów. W roku 1991 powstawały podwaliny nowego systemu, w tym Urząd Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powstała też idea tworzenia organizacji pozarządowych, które zaktywizują osoby prywatne i instytucje do pomocy charytatywnej. My również zaangażowaliśmy się w tę ideę w roku 1991. Dysponowaliśmy funduszem, który umożliwił zrealizowanie pierwszych przedsięwzięć. Wokół Fundacji zgromadziła się też spora grupa wolontariuszy, którzy pomogli nam dobrze wystartować. W latach 90. osiągnęliśmy wiele. Fundacja nie zatrudniała nikogo, gdyż chcieliśmy każdą uzyskaną złotówkę przekazywać niepełnosprawnym. Na tamtym etapie praca wolontariuszy w zupełności wystarczała. Przeprowadziliśmy bezpłatnie szkolenia komputerowe dla niepełnosprawnych, dzięki którym wiele osób znalazło pracę. Stworzyliśmy model merytorycznej pomocy dla inwalidów wzroku, którym wspomagamy się do dzisiaj. Zorganizowaliśmy kilkanaście konferencji i seminariów dotyczących nowoczesnej rehabilitacji inwalidów. Przekazaliśmy środowisku pomoc charytatywną rzędu dwustu tysięcy złotych.

Pod koniec lat 90. zdecydowaliśmy, że będziemy zajmowali się wyłącznie inwalidami wzroku. Uznaliśmy, że należy pomagać jedynie w takich sprawach, w których działa się profesjonalnie, na najwyższym poziomie. Od tamtej pory cała nasza energia jest kierowana do niewidomych i słabowidzących osób. Decyzja ta przyniosła fundacji jeszcze większe sukcesy, gdyż pozwoliła zoptymalizować nasze działania. Od roku 1999 fundacja jest organizatorem konferencji poświęconej zagadnieniom rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku. Konferencja jest najważniejszym spotkaniem w dziedzinie tyflorehabilitacji wśród krajów tej części Europy. Główny zamysł dotyczący tej konferencji zasadza się na idei, by ułatwić niewidomym dostęp do normalności. Staramy się, by mogli oni w pełni skorzystać z ich praw i możliwości. Receptą na to jest nowoczesna rehabilitacja i medycyna. Pomagając naszym inwalidom zwróciliśmy uwagę na innych, którzy mają jeszcze gorsze warunki życia. Żyjący w naszym kraju niewidomi mogą liczyć na znaczną pomoc, a niewidomi z innych krajów Europy Centralnej i Wschodniej? Konferencja **Reha for the Blind in Poland** to spotkanie Zachodu ze Wschodem, nowoczesnych możliwości intelektualnych, szkoleniowych i produkcyjnych z ludźmi, którzy czekają na pomoc. Za każdym razem jej przewodnią ideą jest poszerzanie zasięgu nowoczesnej myśli technicznej i rehabilitacyjnej. Spotkanie w Polsce stwarza niebywałą okazję do przekazania doświadczeń

w tej dziedzinie zdobytych na Zachodzie do Polski i na Wschód. Warszawa to miejsce konferencji i związanej z nią wystawy, które stały się ważnym punktem ogólnoswiatowego planu spotkań w tej dziedzinie. Chcemy, by Polska takie miejsce utrzymała i by płynęły z tego tytułu korzyści dla naszego środowiska.

Od roku 1999 na wniosek środowiska przyznajemy wyróżnienia **IDOL** naszej fundacji. Otrzymują je wybitni niewidomi, słabowidzący, którzy wzięli los w swoje ręce i pokazali innym, jakie mają możliwości oraz instytucje, które zrobiły najwięcej dla tego środowiska. Wśród dotychczas nagrodzonych są bardzo wybitne osoby i instytucje, z którymi każdy powinien się spotkać i od których wszyscy możemy się wiele nauczyć.

Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa działa od 16 lat na rzecz osób z dysfunkcją wzroku w przeróżnych dziedzinach. Jesteśmy znani jako profesjonalny organizator szkoleń rehabilitacyjnych w Polsce przygotowujący inwalidów wzroku do podjęcia pracy i samodzielnego życia. W roku 2006 przeszkoliliśmy bezpłatnie 80 inwalidów wzroku na instruktorów szkoleń komputerowych dla innych inwalidów. Wydaliśmy kilka ważnych publikacji m.in.: „I ty możesz być matematykiem”, „Świat otwarty dla niewidomych”. Fundacja zorganizowała kilka bardzo atrakcyjnych i ważnych konkursów dla niewidomych uczniów i studentów, które miały na celu ich zaktywizowanie i sfinansowała drogocenne nagrody dla wybitnych. Nagrodą w konkursie pt. „Jan Paweł II orędownikiem nadziei i radości życia” był wyjazd do Rzymu, do Papieża i na Monte Casino. Nagrodą w tegorocznym konkursie dla młodzieży był wyjazd na znakomite szkolenie wakacyjne pod Żywcem. Nagrody finansowe dla najaktywniejszych w tegorocznym konkursie „Premia dla aktywnych” wyniosły 15 tys. złotych. SZANSA współpracuje z Polskim Radiem, w którym wyjaśniamy tajniki świata niewidomych. Nasze merytoryczne postulaty trafiły do Komisji Europejskiej poprzez Międzynarodową Konferencję Młodych w Brdo (Słowenia).

W związku z tak dużym zaangażowaniem w sprawy niewidomych Rada Fundatorów postanowiła zmienić nazwę fundacji na bardziej odzwierciedlającą jej zainteresowania: **SZANSA DLA NIEWIDOMYCH**.

Zapraszamy wszystkich, którzy chcą do nas dołączyć!

3. NAJLEPIEJ ZORGANIZOWANA KONFERENCJA – RELACJA

Wielu, którzy byli na V edycji konferencji Reha for the Blind in Poland, chwaliło ją za organizację i rozmach, z jaką została zorganizowana. Ale wszyscy byli pod wrażeniem jej tegorocznej VI edycji, która pod każdym względem była lepsza od poprzedniczki!

Można powiedzieć, że udało nam się zrealizować wszystkie postawione cele, a nawet więcej. Tegoroczna edycja była po prostu imponująca: 36 wystawców, 12 reprezentantów krajowych związków niewidomych, ponad 1000 zwiedzających, znakomite patronaty, oprawa medialna i liczne atrakcje – to wielki wkład w emancypację środowiska i poprawę sytuacji wszystkich niewidomych i słabowidzących.

Konferencja Reha for the Blind in Poland.

Wystawa Reha for the Blind in Poland.

Jak było na konferencji i wystawie?

Aktualna, szósta edycja konferencji, odbyła się **5 i 6 grudnia 2008 roku**. Podobnie jak poprzednie, była połączona z wystawą specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, elektronicznego i oprogramowania, które niwelują skutki inwalidztwa wzroku.

Przy wejściu zwiedzających witali wolontariusze fundacji i prowadzili do punktu rejestracji, w tym miejscu można było również otrzymać Biuletyn Konferencyjny, w którym znajdowały się wszystkie potrzebne informacje. Był on dostępny w czarnym druku oraz brajlu.

Pierwszy dzień obfitował w atrakcje. Trudno było się zdecydować, od czego zacząć. Większość odwiedzających poszła na otwarcie samej konferencji, którą prowadził zasłużony dla środowiska **Sylwester Peryt** z asystentką, często można było także posłuchać wielu ciekawych spostrzeżeń Prezesa fundacji **Marka Kalbarczyka**, który otwierał konferencję. Wystąpienia gości honorowych, rozstrzygnięcie konkursu Idol, interesująca sesja merytoryczna – zostało przedstawionych 14 referatów, wszystkie nagrodzone gromkimi brawami - oraz wystąpienie 10 największych wystawców były tak wciągające, że tylko kilka razy w przerwach udało się zwiedzić kawałek wystawy, która była ogromna.

Wystawa była na „zachodnim” poziomie. Mieliśmy premiery sprzętu, o którym jeszcze kilka lat temu nikomu się nie śniło, można było także obejrzeć specjalne pokazy urządzeń brajlowskich, mówiących i powiększających obraz. Wystawców było tak wielu, że po brzegi wypełnili dwie duże sale wystawowe. Co ważne, przy każdym stanowisku firmy zagranicznej stał wolontariusz fundacji, który tłumaczył wszystko na język polski. Sama wystawa była niezwykle urozmaicona, firm było bardzo wiele, a z każdą z nich zostały przeprowadzane wywiady na żywo, których można było słuchać przez system nagłaśniający.

Kilka firm zorganizowało zaskakujące konkursy z atrakcyjnymi nagrodami, między innymi były to upominki od firmy SORAYA, bony o wartości 200 zł na ubrania z kolekcji jesiennej i zimowej firmy odzieżowej Reserved, programy Expressivo od gdańskiej firmy IVO Software, oprogramowanie na telefony komórkowe od firmy Code Factory, programy Finereader od firmy AutoID oraz syntezatory firmy Loquendo, odtwarzacze DVD, pamięci flash i inne ciekawe upominki od firmy Altix.

Po tych emocjach organizatorzy zafundowali coś specjalnego – koncert utalentowanej wokalistki **Violi Brzezińskiej**. Potem poczęstunek: słodkie wafelki zapewniła firma EKA, kawę firma Mac Coffee, a soki – Hortex. Poczęstunek przygotowali i podali uczniowie i nauczyciele z Zespołu Szkół Gastronomicznych im. prof. Eugeniusza Pijanowskiego w Warszawie – to był element kończący konferencję, ale wystawę można było zwiedzać jeszcze przez 2 godziny.

Drugi dzień był równie interesujący. Przyjechało wiele osób, które nie mogły tego zrobić w piątek, inne przyszły ponownie, aby jeszcze pełniej zapoznać się ze sprzętem oraz posłuchać o sytuacji niepełnosprawnych kolegów w innych krajach i podyskutować o roli Polski w przekazywaniu na wschód najnowocześniejszej technologii rehabilitacyjnej powstającej na zachodzie.

Wszyscy nasi niewidomi goście mogli skorzystać z bezpłatnego dojazdu na konferencję taksówką ELE taxi „Taksówka dla Niewidomego” oraz autokarów.

Konferencja była dostępna dla każdego. Dla osób, które nie mogły przyjść, zapewniłyśmy transmisję przez Internet, słuchały nas osoby z wielu krajów i kontynentów! Zostały także nagrane wywiady z wystawcami, które wraz z zapisem konferencji będą opublikowane na stronie internetowej fundacji.

Trzeba także powiedzieć o wielkim sukcesie medialnym konferencji. Zainteresowała się nią telewizja **Polsat**, a patronatem medialnym objęła gazeta **Rzeczpospolita**. O konferencji napisało wiele portali internetowych i czasopism. Po raz pierwszy można było zobaczyć relacje w telewizji i przeczytać w gazecie o konferencji dla osób niewidomych i słabowidzących. **W ten sposób ilość osób, do których dotarliśmy z naszymi ideami i problemami, została zwiększona o miliony!** To wspaniałe osiągnięcie fundacji.

Naszą ambicją jest, aby była to druga co do wielkości wystawa w Europie. **Zdaniem uczestników tegorocznej edycji jesteśmy blisko spełnienia celu.** „Reha for the Blind in Poland” została uznana przez środowisko polskich niewidomych, władze naszego kraju oraz przedstawiciele niewidomych z Europy Wschodniej i Środkowej za najważniejsze wydarzenie w tej dziedzinie w 2008 roku.

Miejmy nadzieję, że za rok będzie jeszcze lepiej, jeśli to możliwe.

3A. KONCERT VIOLI BRZEZIŃSKIEJ – RELACJA

Zeszłoroczna konferencja była wyjątkowa pod wieloma względami. Wyjątkowym wydarzeniem był między innymi koncert pop-jazzowego zespołu Mate.O, który został bardzo dobrze przyjęty.

Ponieważ pomysł zapraszania ciekawych artystów spodobał się zarówno odwiedzającym konferencję jak i organizatorom, fundacja i tym razem postarała się, aby w jej trakcie pojawił się ktoś wyjątkowy. Nasza konferencja jest jedyna w swoim rodzaju. Na konferencji „Reha for the Blind in Poland” zdolni niepełnosprawni mogą spotkać się nie tylko z nowoczesną technologią ułatwiającą im życie, ale również z muzyką.

W tym roku na koncercie wystąpiła Viola Brzezińska – utalentowana polska wokalistka młodego pokolenia, autorka tekstów, kompozytorka.

Viola Brzezińska z zespołem.

Kariere wokalną rozpoczęła udziałem w telewizyjnym programie Elżbiety Skrzyńskiej – „Szansa na sukces” z udziałem Alicji Majewskiej, który zwyciężyła wykonując piosenkę pt. „Jeszcze się tam żagiel bieleł”.

26 maja 2008 ukazał się pierwszy solowy album wokalistki – „Przystań”. Jest to pop - rockowy album o ciekawym, nowoczesnym i energicznym brzmieniu. Uwagę zwracają intrygujące teksty, które można interpretować na wiele sposobów. Viola ciepło opowiada swoje historie, maluje je przed nami – raz delikatnymi pociągnięciami, innym razem potężnymi emocjonalnymi chluśnięciami.

To był prawdziwie magiczny czas, gdy wszyscy zebrali się w sali konferencyjnej, aby słuchać Violi. Muzycy zagrali akustycznie, dzięki temu nie było za głośno i można było podziwiać ich sztukę. Przez chwilę znaleźliśmy się w innym miejscu, bliżej duchowych spraw – mogliśmy oddać się refleksjom.

Viola dała wszystkim trochę tlenu tak potrzebnego do życia, miejmy nadzieję, że za rok uda nam się zaprosić równie wspaniałego artystę.

4. SZCZEGÓŁOWY PROGRAM KONFERENCJI

Dzień pierwszy – piątek – 05 grudnia 2008 r.

10⁰⁰ – Uroczyste otwarcie konferencji i powitanie gości honorowych

10⁰⁵ – Wystąpienie prezesa fundacji

10¹⁵ – Wystąpienie gości honorowych

10³⁰ – IDOL 2008 – rozstrzygnięcie konkursu w kategorii: osoba niewidoma, słabowidząca lub widząca, której praca w największym stopniu przyczyniła się do emancypacji środowiska inwalidów wzroku w Polsce

11⁰⁰ – Otwarcie wystawy

10⁵⁰ – Sesja merytoryczna – referaty:

10⁵⁰ – Muzeum bez barier, „Galeria przez dotyk” – Lucyna Mizera – Dyrektor Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli

11⁰⁰ – Portal internetowy i czasopismo „Tyfloświat” – Joanna Piwowońska Redaktor Naczelny „Tyfloświat”, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego

11¹⁰ – Światelko w tunelu – nowe możliwości okulistyki – dr Piotr Fryczkowski, dr nauk med. z zakresu okulistyki

11²⁵ – Międzynarodowa Szkoła Matek na Krymie – Jacek Kwapisz, Ośrodek Szkolno-

Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Laskach

- 11³⁵ – Integracja niewidomych z pełnosprawnymi na zajęciach sportowych w szkole masowej – Ewa Żmuda-Trzebiatowska, nauczycielka oraz menedżer ds. public relations Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie
- 11⁴⁵ – Pomoce optyczne w rehabilitacji narządu wzroku – Grażyna Machura, terapeuta widzenia
- 11⁵⁵ – „A co niewidomy robił w metrze?” przełammy stereotypy – Magdalena Kornetka, Fundacja Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa
- 12⁰⁵ – Spotkanie z Innym w przestrzeni społecznej – dr Grażyna Kwaśniewska, Zakład Psychopedagogiki Specjalnej Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
- 12¹⁵ – Wizja nie jest najważniejsza – o sztuce sprawozdawstwa sportowego – Włodzimierz Szaranowicz, polski dziennikarz i komentator sportowy
- 12³⁰ – Technik tyfloinformatyk - jako nowy zawód – Hanna Stachera, nauczycielka Technikum dla Niewidomych w Laskach
- 12⁴⁰ – Przerwa kawowa – głosowanie na PRODUKT i FIRMĘ VI edycji konferencji
- 12⁵⁵ – Prezentacje rozwiązań rehabilitacyjnych dla niewidomych i słabowidzących: Wystąpienia 10 największych wystawców
- 14²⁵ – Rozdanie nagród IDOL 2008 – w kategoriach najlepszy produkt i firma
- 14³⁵ – Koncert Violi Brzezińskiej
- 15³⁰ – Poczęstunek, ogłoszenie wyników loterii i zamknięcie pierwszego dnia konferencji
- 18⁰⁰ – Zamknięcie pierwszego dnia wystawy

Dzień drugi – Sobota – 06.12.2008r

- 10⁰⁰ – Wygłoszenie czterech referatów gości z Europy Środkowej i Wschodniej, przedstawicieli: **Związków Niewidomych z Armenii, Gruzji, Szwecji oraz Ukrainy**
- 11⁰⁰ – Początek wystawy
- 11⁰⁰ – Prezentacje rozwiązań rehabilitacyjnych dla niewidomych i słabowidzących: wystąpienia 6 kolejnych wystawców

12⁰⁰ – Wystąpienie laureatów olimpiady rehabilitacyjnej organizowanej przez Fundację Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa

12³⁰ – Przerwa – poczęstunek

12⁴⁵ – Dyskusja na temat „Na granicy dwóch światów – Polskie osiągnięcia w dziedzinie tyfloinformatyki” oraz „Rola Polski w przekazywaniu na Wschód najnowocześniejszej technologii rehabilitacyjnej powstającej na Zachodzie”

14³⁰ – Zakończenie konferencji

16⁰⁰ – Zamknięcie wystawy

5. LISTA WYSTAWCÓW I PLAN SYTUACYJNY

Acapela Group

Acapela Group zajmuje się różnorodnymi rozwiązaniami głosowymi ułatwiającymi życie tysiącom osób. Eksperci od przetwarzania głosu są doświadczonymi fachowcami. Acapela zajmuje się przetwarzaniem pisemnej informacji dla osób z uszkodzonym wzrokiem, dysleksją, problemami z czytaniem, afazją bądź mającymi trudności poznawcze lub w komunikowaniu się. Kluczowymi produktami Acapela Group są: Infovox Inkey, Infovox Desktop, Infovox Ivox oraz aplikacja TTS (text to speech – tekst na mowę).

Więcej informacji na stronie: www.acapela-group.com

Altix sp. z o.o.

Firma została założona z inicjatywy niewidomych informatyków w 1989 roku. Jest największą firmą w Polsce zajmującą się dystrybucją elektronicznego sprzętu dla inwalidów wzroku. W roku 2008 otworzył nowe punkty handlowe w Łodzi i Zielonej Górze. Obecnie Altix ma swoje oddziały w 15 województwach, w 2009 planuje otwarcie nowych, aby być bliżej klientów. Zatrudnia ponad 50 osób, w tym 15 niepełnosprawnych – został nagrodzony znakiem „w pełni zaradni”, uhonorowany nagrodą „Tele@” przyznaną przez fundację Fuga Mundi, a notatnik brajlowski PAC Mate został wyróżniony podczas targów REHMED 2006. Jest dystrybutorem sprzętu i oprogramowania dla inwalidów wzroku takich firm jak: Freedom Scientific, Optelec, Dolphin, Dancing Dots, KGS Corporation, Zychem, Howe Press, View Plus, Bones, Plextor, CareTec, Code Factory, AutoID, Loquendo, a także sprzętu komputerowego firm: Dell, NTT System i innych.

Więcej informacji na stronie: www.altix.pl

Aurora Ministry

Duszpasterstwo Audio Bible Ministry stowarzyszone przy Aurora Ministries jest służbą o zasięgu światowym, która rozprowadza Słowo Boże dla ludzi, którzy nie mogą czytać druku z powodu dysfunkcji wzroku. Mając na względzie potrzeby finansowe tych, którzy pragną posiadać własne Pismo Święte audio, przesyłamy je zupełnie za darmo ludziom niewidomym oraz słabo widzącym.

Naszym celem jest, aby każdy człowiek z dysfunkcją wzroku mógł słuchać Pisma Świętego i rozumieć Prawdę, która nie zmienia się nigdy poprzez wieki.

Nasz zasięg jest prosty i bezpośredni. Wysyłamy Pismo Święte nagrane na kasetach lub na CD w formacie MP3 całkowicie darmowo po otrzymaniu zamówienia wraz z dokumentem potwierdzającym stopień dysfunkcji wzroku zamawiającego. Każda z kwalifikujących się osób może otrzymać kopię Pisma Świętego. Nagrane Pismo Święte staje się nie tylko „Moją Biblią” dla indywidualnych osób, ale służyć może w szerszym zasięgu, gdyż często ludzie zbierają się w grupie, aby słuchać Słowa Bożego.

Dzięki wiernej i ofiarnej pomocy wolontariuszy przez ponad dwie dekady jesteśmy w stanie nagrywać, kopiować oraz rozprowadzać Pismo Święte w coraz większej liczbie języków, zarówno dla potrzeb krajowych jak i międzynarodowych.

Obecnie posiadamy Nowy Testament nagrany w ponad 65 językach (Stary Testament posiadamy jedynie w językach angielskim, hebrajskim, niemieckim oraz rosyjskim) i celem naszym jest zwiększenie tej liczby, jeżeli Pan Bóg pozwoli. Rocznie rozdajemy około dwa miliony kaset z audio Biblią. Służąc w około 200 krajach, nagrane Pismo Święte staje się doskonałym narzędziem dla dzielenia się Słowem Bożym oraz pozwala ludziom w tej szczególnej potrzebie posiadać własne nagranie Słowa Bożego.

Więcej informacji na stronie: www.auroraministries.org

AutoID POLSKA S.A.

AutoID Polska powstała w 1999 roku, specjalizuje się w rozwiązaniach z zakresu automatycznej identyfikacji. Działa w dwóch obszarach: dystrybucji nowoczesnych technologii oraz systemów dla biznesu. W ofercie dystrybucyjnej firmy znajdują się aplikacje m.in. ABBYY FineReader, ELOoffice, OmniPass, SecureServer oraz sprzęt: DocuPen, C-Pen.

Oferta systemów dla biznesu obejmuje projektowanie, wdrażanie i serwis systemów, które są odpowiedzią na potrzeby firm i instytucji bazując na doświadczeniu oraz dostępie do nowoczesnych technologii. Rozwiązania, w których AutoID Polska się specjalizuje, to: systemy biometryczne i RF/ID, systemy przetwarzania dokumentów oraz systemy identyfikacji – oparte na kodach kreskowych.

Więcej informacji na stronie: www.autoid.pl

Bones INC.

Bones Inc. To firma inżynierska, której siedziba mieści się w Neuhausen nad rzeką Rheinfall. Nasza firma zajmuje się rozwojem oraz produkcją pomocy dla osób z dysfunkcją wzroku. Aby zapewnić nasz rozwój i być bliżej klienta, współpracujemy z kilkoma organizacjami zrzeszającymi osoby niewidome, a także z odpowiednimi instytucjami oraz osobami fizycznymi pomagającymi niewidomym na całym świecie. Prócz produkcji i sprzedaży dyktafonów Milestone, nasza firma skupia się także na innym produkcie, którym jest pavip tj. platformą zwiększającą niezależność oraz mobilność osób niewidomych. Pavip to coś więcej niż jedna grupa produktów. To niekończący się sposób na ograniczenie przeszkód, z jakimi spotykają się osoby niewidome każdego dnia, to również sposób zwiększenia dostępności w wielu aspektach dnia codziennego.

Pavip obejmuje rozwój produktów końcowych, ich infrastruktury oraz sposobu interakcji, jak również szkolenia i wsparcie dla użytkowników. Skrót Pavip oznacza Personal Assistant for Visually - Impaired People (osobisty asystent osób z dysfunkcją wzroku). Kluczową rolę we wdrożeniu systemu odgrywają: Szwajcarska Federacja na Rzecz Niewidomych i Niedowidzących (SFB), Szwajcarski Krajowy Związek Niewidomych (SNAB), Szwajcarska Biblioteka dla Niewidomych (SBS), Krajowy Urząd Transportu (FOT), Publiczne Władze Transportowe miasta ST. Gallen (VBSG), a także biuro inżynierów firmy Bones INC.

Więcej informacji na stronie: www.bones.ch

Braille-Code S.A.

Nowe, rewolucyjne narzędzie do nauki brajla Mouskie, składa się z myszy i oprogramowania.

Mysz: ergonomiczny kształt umożliwia umiejscowienie ręki w idealnej pozycji do nauki brajla. Mysz może być używana zarówno przez dorosłych, jak i dzieci – osoby prawo i leworęczne. Mysz składa się z dwóch brajlowskich urządzeń podłączanych do portu USB.

Oprogramowanie: oprogramowanie komputerowe jest zgodne z metodami uczenia się ustalonymi przez ergoterapeutów, którzy byli konsultantami w czasie projektowania i tworzenia produktu.

Nowy pomysł nauki brajla za pomocą mouskie udostępnia to pismo osobom z dysfunkcją wzroku. To również narzędzie dla tych, którzy pragną pomagać osobom z uszkodzonym wzrokiem.

Więcej informacji na stronie: www.Mouskie.ch

CareTec GmbH

Firma CareTec tworzy produkty najwyższej jakości. Nowymi produktami firmy są: mówiący kalkulator Doublecheck oraz Ray – urządzenie uzupełniające, pomagające osobie niewidomej w korzystaniu z białej laski. Firma znana jest również z produkcji sprzętu codziennego użytku, który spotkał się z szerokim zainteresowaniem osób niewidomych w wielu krajach świata, w tym w Polsce.

Doublecheck – kalkulator ze zintegrowanym systemem mowy

Nasz mówiący kalkulator (doublecheck) nie tylko może wykonywać podstawowe operacje arytmetyczne takie jak: dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie. To małe i poręczne urządzenie potrafi więcej tj. wyliczać procenty, wyciągać pierwiastki, podnosić liczby do potęgi. Konwerter włączysz przyciskając tylko jeden przycisk, masz wtedy dostęp do różnych miar i wag: natężenia głosu, jednostek miar, temperatury bądź kalkulatora walut.

Kalkulator potrafi również wyliczać odsetki, wartości pieniężne bądź opłaty. Możesz również ustawić datę i godzinę oraz alarm z przypomnieniem.

Duże klawisze pozwalają na wygodne pisanie; odczyt zapisanych liczb jest widoczny na 10-cyfrowym wyświetlaczu. Przyciśnięcie każdego klawisza oznajmiane jest przyjemnym i wyraźnym głosem. Wyniki mogą być wymawiane cyfra po cyfrze lub liczbami.

Dane techniczne: mała i ergonomiczna obudowa koloru niebieskiego, szare, duże klawisze, wymiary: 15,4 × 1,3 na 2,1 × 6,4 cm, waga 125 G (razem z bateriami), zasilanie: 2 × 1.5V bateriami AAA lub ładowarką, 10-cyfrowy wyświetlacz (7 mm), wyraźna i przyjemna mowa dostępna w ponad 25 językach, 6 poziomów głośności, wejście słuchawkowe, blokada klawiatury, automatyczne wyłączenie urządzenia po 60 sekundach. Zestaw zawiera: kalkulator Doublecheck, 2 baterie AAA 1,5V, wydrukowaną instrukcję.

Ray – poręczna i przenośna pomoc

Ray to mała, bardzo czuła przenośna elektroniczna pomoc emitująca akustyczne i dotykowe sygnały, zaprojektowana do uzupełnienia tradycyjnej białej laski. Emisja ultradźwiękowa pozwoli rozpoznać przeszkody znacznie szybciej, by lepiej zorientować się w otoczeniu.

Ray to małe i lekkie urządzenie ważące 60 g. Działa na 2 baterie AAA i zmieści się w każdej kieszeni.

Przeszkody będą rozpoznawane z odległości do 2,85 m, o czym poinformuje sygnał akustyczny lub wibracyjny (użytkownik sam może wybrać najdogodniejszy sposób sygnalizacji).

Specjalny tryb ucieczki umożliwia wykrycie szczelin takich jak drzwi wejściowe lub przejście przez tłum (użytkownik może również wybrać sposób sygnalizacji). Ray posiada również funkcję czujnika światła sygnalizowaną sygnałem dźwiękowym

lub dotykowym. W tym przypadku Ray pozwoli ominąć przeszkody nie widziane przez tradycyjną białą laskę. Wkrótce stanie się Twoim niezbędnym towarzyszem!

To bardzo proste urządzenie w użytkowaniu, będziesz potrzebował jedynie krótkiego szkolenia. Zalecamy szkolenie w przestrzeni by poznać to urządzenie.

Dane techniczne: stylowa obudowa, wymiary: 12 × 29 × 19 mm, waga 60 g, gotowy do pracy po wciśnięciu dwóch przycisków, kieszonka na słuchawki, działa na 2 baterie AAA (1,5V) oraz akumulatorki, smycz, roczna gwarancja. Zestaw zawiera: Ray, smycz, 2 1,5 V baterie AAA, wydrukowaną instrukcję, opcjonalnie materiały szkoleniowe.

Więcej informacji na stronie: www.caretec.at

Code Factory S.L.

Dostosowanie telefonów komórkowych oraz urządzeń PDA do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku.

Ciesz się pełnym dostępem do urządzeń umożliwiających:

- przeglądanie Internetu oraz rozmowę za pomocą serwisu „instant messaging”,
- zarządzanie kalendarzem oraz ustawianie alarmów przypomnień,
- sporządzanie list zadań,
- łączenie się z innymi urządzeniami za pomocą bluetooth, wifi lub infrared,
- słuchanie książek, muzyki lub radia przez Internet.
- Pisanie, odczytywanie i wysyłanie wiadomości tekstowych, MMS oraz E-maili.

Dobre, wielofunkcyjne programy do odczytu ekranu cechują łatwe do nauki komendy nawigacyjne, intuicyjne instrukcje głosowe oraz wsparcie brajlowskie używane z mową lub bez niej.

Program do elastycznego, pełnoekranowego powiększenia w niskiej i wysokiej rozdzielczości używany z pomocą syntezy mowy lub bez niej.

Jedynie produkty Code Factory umożliwiają dostęp do ponad 200 urządzeń, w tym smartfonów oraz urządzeń PDA oferowanych przez AT&T, Dell, HTC, i-Mate, Motorola, Nokia, O2, Orange, Qtek, Rogers, Samsung, Siemens, Sprint, T-Mobile, Vodafone, Verizon i wiele innych.

Nasze produkty działające pod systemem Windows Mobile są jedynymi, które możesz łączyć w każdym miejscu i w każdej chwili.

Więcej informacji na stronie: www.codefactory.es

Dolphin Computer Access Ltd.

Przez ponad 20 lat firma Dolphin Computer Access była pionierem w dostarczaniu technologii dla osób z dysfunkcją wzroku. Firma proponuje różne rozwiązania programowe dla słabowidzących, niewidomych, dyslektyków oraz osób mających inne

problemy z czytaniem, by zapewnić dostępność dla wszystkich na całym świecie. Kluczowymi produktami firmy Dolphin są programy: powiększający – udźwiękawiający Supernova, udźwiękawiający Hal, powiększający Lunar, powiększający z częściowym udźwiękowieniem Lunar+, programy do formatowania: Easyconverter oraz Easyreader, jak i zintegrowany pakiet programowy z komputerem – Guide.

Dolphin Computer Access ma prosty cel: tworzyć oprogramowanie dla inwalidów wzroku, aby mogli korzystać z głównych technologii informacyjnych w ich oryginalnej formie. Oprogramowanie firmy Dolphin jest zaprojektowane w taki sposób, aby mogło pracować razem z dostępnym oprogramowaniem komputerowym, udostępnia szeroką gamę programów Windows, poprzez powiększenie, mowę lub brajla. Korzystanie z tych samych programów, co ludzie widzący, pozwala na pełną niezależność w edukacji, przemyśle oraz w domu. Oprogramowanie firmy Dolphin może być zainstalowane na komputerach PC, laptopach, Palmtopach i urządzeniach typu Smartphone. Jest idealne dla biur, domów oraz popularne w bibliotekach, szkołach i uniwersytetach. Jest proste w instalacji oraz w użytkowaniu, korzysta z aktualnych sprzętowych i programowych standardów Windows. Można wybierać pomiędzy kombinacjami powiększenia, mowy i brajla: można powiększyć obraz, słuchać mowy komputera lub odczytywać brajla za pomocą opuszków palców. Dzięki programom udźwiękawiającym, powiększającym oraz ubrajlawiającym firmy Dolphin, użytkownicy mogą korzystać z edytora tekstu, arkusza kalkulacyjnego, baz danych, Internetu i wielu więcej. Program Supernova firmy Dolphin, jest jedynym dostępnym produktem, który łączy w sobie program udźwiękawiający, powiększający oraz pełną obsługę brajla. Innowacyjność produktów i ekspertyza techniczna pozwala firmie Dolphin śledzić częste zmiany, które mają miejsce na rynku IT, a co za tym idzie, szybką odpowiedź na zapotrzebowanie klientów.

Więcej informacji na stronie: www.yourdolphin.com

E.C.E. Konrad Łukaszewicz

Firma E.C.E. założona w 1992 roku jest producentem i dystrybutorem elektronicznego sprzętu rehabilitacyjnego, a jej pracownicy legitymują się wieloletnim doświadczeniem w tej dziedzinie. Oferujemy unikalne rozwiązania zarówno dla osób słabowidzących, niewidomych czy też niepełnosprawnych ruchowo. Jesteśmy przedstawicielem tak renomowanych firm jak: GWMicro, HumanWare, Enabling Technologies, EyeTech czy Baum – producentów takich urządzeń jak: powiększalnik MyReader czytający tekst, Quick Glance urządzenie pozwalające na obsługę komputera osobom sparaliżowanym, notatnik brajlowski BrailleSense mający ekran LCD pozwalający na komunikację pomiędzy widzącym nauczycielem i niewidomym uczniem. Nowością jest również system oznakowań budynków przeznaczony dla osób niewidomych i niedowidzących. Firma oferuje jeden z najlepszych programów umożliwiających osobom niewidomym pracę z komputerem. Jest to program WINDOW-EYES w polskiej wersji.

W naszej ofercie znajdują się m.in.

- zestawy komputerowe dla osób niewidomych i niedowidzących oraz niepełnosprawnych ruchowo,
- specjalistyczne oprogramowanie udźwiękowiające i powiększające,
- synteza mowy,
- notesy brajlowskie,
- monitory brajlowskie,
- powiększalniki stacjonarne i przenośne,
- dla osób mających problemy z czytaniem, proste w obsłudze urządzenie lektorskie czytające głośno tekst,
- udźwiękowane urządzenia codziennego użytku: m.in. wagi, testery kolorów, przybory i pomoce szkolne,
- systemy oznakowania budynków dla osób niewidomych i słabowidzących.

Więcej informacji na stronie: www.ece.com.pl

Emtron Sp. z o. o.

Firma Emtron dysponuje bogatą ofertą sprzętu i oprogramowania komputerowego dla osób niewidomych i słabowidzących.

Firma oferuje między innymi:

- powiększalniki ekranowe (między innymi powiększalniki firmy LVI),
- programy powiększające i powiększająco-mówiące,
- screenreadery i synteza mowy,
- oprogramowanie do udźwiękowania telefonów komórkowych,
- odtwarzacze książek cyfrowych,
- linijki i notatniki brajlowskie,
- drukarki brajlowskie oraz papier do tworzenia grafiki dotykowej,
- dyktafony cyfrowe, białe laski.

Więcej informacji na stronie: www.emtron.com.pl

Freedom Scientific GmbH

Firma Freedom Scientific jest światowym liderem we wdrażaniu rozwiązań technologicznych dla osób z dysfunkcją wzroku. Nasze produkty są zaprojektowane, by ułatwić życie osobom tracącym wzrok z powodu różnych schorzeń: cukrzyca, zwyrodnienie plamki, jaskra, katarakta i retinopatia. Firma również produkuje sprzęt pomagający osobom niewidomym w dostępie do informacji oraz obsłudze komputera. W dodatku firma Freedom Scientific jest wiodącym producentem sprzętu pomagającego osobom mającym problemy z czytaniem. Nasze produkty pomagają osobom niepełnosprawnym pozostać aktywnymi, być niezależnymi i cieszyć się

łatwiejszym życiem. Około ¼ naszych pracowników to osoby z dysfunkcją wzroku.

Podczas VI edycji konferencji „Reha for the Blind in Poland” nasza firma wystawi następujące produkty, w tym nowe.

Produkty dla osób niewidomych:

- program JAWS,
- notatnik PACmate OMNI,
- program powiększający MAGic,
- multilektor SARA,
- monitory brajlowskie FOCUS.

Produkty dla osób słabowidzących:

- Topaz – stacjonarny powiększalnik video,
- Onyx – wielofunkcyjne kamery powiększające,
- Opal ultra – przenośny powiększalnik,
- Sapphire – przenośny powiększalnik video.

Więcej informacji na stronie: www.freedomscientific.com

Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego (FIRR)

FIRR jest organizacją pozarządową typu non-profit działającą od 26 sierpnia 2003 r. w dziedzinach nauki, transferu innowacji, przedsiębiorczości oraz wielopoziomowego, wspierania osób najbardziej dyskryminowanych w społeczeństwie. Podstawową misją Fundacji jest zrównoważony rozwój przedsiębiorczości, transfer innowacyjnych rozwiązań, a także wspieranie przedsiębiorstw i innych podmiotów w zdobywaniu i wykorzystywaniu nowoczesnych technologii. Współpracuje m.in. z Ministerstwem Nauki i Informatyzacji, Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz władzami lokalnymi Województwa Małopolskiego, a w ostatnim okresie szczególnie intensywnie kooperuje z licznymi organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, w szczególności niewidomych.

Więcej informacji na stronie: www.firr.org.pl

GW Micro Inc.

Firma GW Micro działa na rynku od 1990 r. i od tego czasu była pionierem we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań skierowanych na klienta. Kluczowym produktem firmy GW Micro jest program udźwiękowiający środowisko Windows Window-Eyes, dostępny już w wersji 7.01. Kolejnym produktem znanym na polskim rynku jest wielofunkcyjny notatnik brajlowski Braille Sense. Innymi produktami są: przenośne urządzenia PDA – Senseview oraz Voice Sense, a także jeden z najmniejszych monitorów brajlowskich – SyncBraille.

Więcej informacji na stronie: www.gwmicro.com

Howe Press

Maszyna nowej generacji – Perkins – jest już dostępna!

Posłuchaj specjalnie napisanej piosenki „Next Generation” (Nowa generacja) napisanej przez Raul’a Midón’a dostępnej na stronie www.perkinsbrailleur.org!

Mała waga, łatwe przenoszenie, delikatne naciskanie klawiszy wymagające mniej wysiłku, cichszy odgłos naciskanych klawiszy oraz dzwonka oznaczającego koniec linii, wygodna rączka do noszenia, wygodny przycisk do kasowania i odczytywanie pozycji na stronie, panel marginesów na przodzie urządzenia, pokrętła do wkręcania papieru są łatwiejsze do trzymania. Wspaniałe kolory: malinowy i ciemnoniebieski oraz wiele innych!

Perkins School for the Blind – wszystko dla nas jest możliwe!

Więcej informacji na stronie: www.perkinsbrailleur.org

Index Braille AB

Nieograniczone oraz darmowe pobieranie aktualizacji z Internetu jest naszym celem. Wciąż aktualizujemy nasze produkty, by drukowanie było coraz bardziej profesjonalne. Bądź na bieżąco, aktualizując swoje oprogramowanie.

Naszą misją jest ułatwianie drukowania w brajlu. Wszyscy powinni mieć możliwość czytania i pisania. Index Braille jest jednym z producentów drukarek brajlowskich. Dzięki nam pismo brajla dotarło do wszystkich zakątków świata. Naszymi standardami są: wysokiej jakości pismo brajla, skierowanie uwagi na klienta oraz zastosowanie najnowszych technologii.

Jak postrzegamy pismo brajla?

Brajl powinien być łatwy w czytaniu i drukowaniu, taka jest nasza filozofia, której jesteśmy wierni przez 27 lat. Dlatego też nasze wydruki są najlepszej jakości i są łatwe w odczytaniu. Firma Index Braille skupia również swoją uwagę na słabowidzących klientach. Podpowiadanie głosowe, oznaczenie klawiszy pismem brajla oraz wiele innych zalet sprawia, że drukowanie w brajlu jest łatwiejsze niż przedtem.

Więcej informacji na stronie: www.indexbraille.com

Integra Anna Gawlik

Firma Integra działa od 2003 roku. Jest producentem i sprzedawcą Glukoplusa, urządzenia służącego do odczytu głosowego pomiaru poziomu cukru we krwi. Zajmuje się poza tym wdrażaniem rozwiązań tyfloinformatycznych, wykorzystywanych w rehabilitacji i pracy osób niewidomych i niedowidzących. W roku bieżącym wprowadza na rynek nowe mobilne urządzenie przeznaczone do słuchania książek z funkcją dyktafonu.

Więcej informacji na stronie: www.e-lektor.eu.pl

IVO SOFTWARE Sp. z o. o.

IVO Software zajmuje się tworzeniem i rozwojem produktów w zakresie syntezy mowy. Stworzony przez IVO syntezy – IVONA, uznawany jest za jeden z najlepszych na świecie. Potwierdzają to liczne wyróżnienia i nagrody zdobyte na świecie. Jakość głosu IVONY uhonorowana została między innymi w prestiżowym, międzynarodowym konkursie Blizzard Challenge. Dwa razy z rzędu, w latach 2006 i 2007, uznano ją za jedną z najbliższych głosowi naturalnemu. Na bazie autorskiej technologii, IVO tworzy i wdraża programy komputerowe, które mówią ludzkim głosem. Jej profesjonalne produkty znajdują zastosowanie w biznesie oraz rehabilitacji osób niewidomych. Z kolei popularny program Expressivo daje możliwości korzystania z technologii syntezy mowy praktycznie każdemu – dzięki przystępnej cenie.

Więcej informacji na stronie: www.ivo.pl

Loquendo SpA

Firma Loquendo ma za sobą ponad 30-letnie doświadczenie w tworzeniu nowoczesnych technologii mowy. Firma produkuje syntezy mowy, cechujące się bardzo naturalnym ludzkim brzmieniem dla różnych aplikacji IT. Pracownicy firmy wkładają wiele wysiłku, by sprostać coraz większym wymaganiom rynku IT, co podkreśla wielką elastyczność firmy. Produktami Loquendo są: Loquendo TTS (tekst na mowę), Loquendo ASR (automatyczne rozpoznawanie mowy) oraz programy umożliwiające tworzenie aplikacji różnych rozwiązań w wielu językach świata: Loquendo Speaker Verification oraz the VoxNauta VoiceXML Platform. Na polskim rynku znane i bardzo popularne są głosy stosowane w telefonach komórkowych: Loquendo Krzysztof i Loquendo Zosia. Od niedawna Krzysztof i Zosia mogą przemówić także w naszych komputerach!

Więcej informacji na stronie: www.loquendo.com

Lumen Michał Kijewski

Lumen zajmuje się budową zestawów komputerowych w ramach programu celowego PFRON „Komputer dla Homera”. W naszej ofercie znajdują Państwo też takie produkty jak: specjalistyczne programy komputerowe, powiększalniki, lupy elektroniczne, telefony komórkowe dla niewidomych oraz proste przedmioty codziennego użytku jak zegarki brajlowskie, telefony stacjonarne z dużymi, czytelnymi klawiszami, laski dla niewidomych, mówiące termometry oraz wiele innych produktów.

Więcej informacji na stronie: www.lumen.waw.pl

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli

W Muzeum Regionalnym w Stalowej Woli znajduje się zbiór eksponatów, których można dotykać, opis wystawy dostępny jest także w alfabecie Braille’a. Na dziedzińcu Muzeum znajduje się stała wystawa rzeźby „Galeria przez dotyk”, zorganizowana głównie z myślą o osobach z dysfunkcją wzroku.

Podpisy rzeźb dostępne są w alfabecie Braille'a

Więcej informacji na stronie: www.muzeum.stalowawola.pl

Ninepoint

Ninepoint to kompaktowy notatnik brajlowski posiadający ośmiopunktowy moduł brajla.

Dzięki nowatorskiemu układowi klawiatury notatnik Ninepoint jest jedynym, który można używać stojąc. Cechują go małe wymiary: 97 x 74 x 20 mm – to najbardziej kompaktowy notatnik na świecie. Dzięki wygodnej smyczy można go używać w każdym miejscu.

Oprogramowanie do notatnika Ninepoint (Oxygen) współpracuje ze smartfonami działającymi na Symbianie. Od samego początku interfejs użytkownika został zaprojektowany do obsługi brajla. Procesor cechuje jego wydajność, a także funkcje wcześniej niedostępne w telefonach komórkowych. Z notatnikiem Ninepoint współpracuje również program Talks.

Więcej informacji na stronie: www.ninepoint.at

Olympus Polska Sp. z o. o.

Olympus istnieje już blisko 90 lat. Został założony w 1919 roku w Japonii pod nazwą Takachiho Seisakusho. Dwa lata później nazwa Olympus została użyta po raz pierwszy jako nazwa produktów, a w 1949 stała się oficjalnym określeniem firmy. W Polsce Olympus jest obecny od ponad ćwierćwiecza i zatrudnia 140 wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Od 2004 r. na rynku polskim obecny jest Dział Systemów Obrazowania Olympus Polska. Firma może pochwalić się pozycją lidera na rynku dyktafonów oraz znacznymi udziałami na rynku aparatów cyfrowych oraz lustrzanek cyfrowych.

Więcej informacji na stronie: www2.olympus.pl

One Way Sport OY

One Way Sport jest fińską firmą sportową specjalizującą się w technologii włókna węglowego. Naszymi głównymi segmentami produktów są tyczki typu „cross country”, laski typu nordic, kijki alpejskie oraz kijki do gry w piłkę. W oparciu o nasze doświadczenia w produkcji wysokiej jakości sprzętu sportowego oraz dostępną infrastrukturę firma One Way podjęła decyzję o produkcji wyrobów z nowej serii, by wspierać osoby z dysfunkcją wzroku tj. białych lasek.

Road Angel to bardzo innowacyjna marka korzystająca z najlepszych dostępnych rozwiązań technologicznych oraz wnosząca modę oraz kolor do produkcji białych lasek: dla dzieci kolory śmieszne i zabawne; dla dorosłych zaś modne i eleganckie. Road Angel oferuje laski, które zaspokoją gusta klientów oraz te tradycyjne – białe. Dzięki naszym staraniom, Twoja biała laska pozwoli Tobie się wyróżnić.

Produkty Road Angel obejmują laski: teleskopowe, składane i proste. Laska nordycka to unikalny produkt w naszej ofercie przeznaczony dla osób z dysfunkcją wzroku. Nasze laski są wyprodukowane z włókna węglowego, co cechuje ich lekkość, swoboda użytkowania oraz doskonałe wyczucie wibracji, a także są bardziej efektywnym narzędziem dla osób używających laski. Rączka może być wykonana ze skóry, twardego lub miękkiego tworzywa.

Więcej informacji na stronie: www.onewaysport.com

Ophtalmica Nowakowski

Firma „Ophtalmica Nowakowski” od lat jest dystrybutorem lup i pomocy dla osób niedowidzących. Oferuje największy wybór sprzętu tego typu w kraju. Reprezentuje firmy takie jak: COIL, SPECWELL, SCHWEIZER, MULTILENS, BEECHER, DAYLIGHT czy REHAN ELECTRONICS. Wprowadziliśmy na rynek wiele nowatorskich produktów m.in.: lupę OKOLUX – podświetlaną diodą LED oraz serię KRYPTOLUX z kryptonowymi żarówkami. Niedawno wraz z firmą Schweizer wprowadziliśmy na polski rynek serię lup ERGOLINE całkowicie zmieniających postrzeganie pomocy optycznych.

Firma stara się dbać o kompleksowość oferty zaopatrując klientów nie tylko w pomoce optyczne i elektroniczne, ale także w filtry krawędziowe i specjalistyczne oświetlenie dla osób z problemami widzenia. Mając na uwadze zwiększanie wiedzy na temat środków poprawiających komfort życia pacjentów, prowadzą regularne szkolenia dla szerokiego grona lekarzy okulistów, optyków i optometrystów wraz z naszym partnerem – Stowarzyszeniem AMD.

Więcej informacji na stronie: www.ophtalmica.pl

Optelec B.V.

Firma Optelec jest wiodącym producentem technologii wspomagających dla osób z dysfunkcją wzroku. Szeroka gama prostych i skutecznych rozwiązań, w tym produkty z serii ClearView, Clearnote, Traveler, Farview, Compact+, Alva - tj. stacjonarne, przenośne powiększalniki i monitory brajlowskie - poprawiają jakość życia tysięcy osób na całym świecie.

Więcej informacji na stronie: www.optelec.com

O-Vision B.V.

Soczewki E-Scoop, znacznie poprawiające wzrok, reprezentują wyjątkową jakość. Lupy E-scoop cechują: wyjątkowy kąt nachylenia, grubość, pryzma, kolor i pokrycie. Te wyjątkowe cechy sprawiają, że światło pada na różne części siatkówki, co znacznie poprawia jakość widzenia. Rezultaty używania lupy E-Scoop są jednak zależne od osoby. Najlepszy rezultat został odnotowany w przypadku osób z ostrością widzenia pomiędzy 3% i 45%. W niektórych wypadkach obserwujemy poprawę o 1.5 ostrości widzenia.

Zalety:

- częściowe odzyskanie centralnego ośrodka widzenia,
- zmniejszenie wrażliwości na światło dzienne i słoneczne,
- lepsze rozpoznawanie szczegółów, kontrastu i głębokości.

Co oznaczają szkła E-Scoop dla pacjenta?

Dzięki poprawie centralnego ośrodka widzenia możliwe jest lepsze rozpoznawanie osób oraz rzeczy. Dzięki specyficznej barwie soczewek pacjenci nie będą uskarżali się na drażliwość światła, a oczy będą się mniej męczyć. Lupy E-Scoop są dostępne w wersji jednoogniskowej, dwuogniskowej oraz wieloogniskowej. Szkła E-scoop pasują do różnego rodzaju oprawek, by pacjent mógł je nosić przez cały dzień.

Więcej informacji na stronie: www.o-vision.nl

P.H.U.Impuls Ryszard Dziewa

Podstawowym zadaniem firmy jest przede wszystkim zaspokajanie indywidualnych potrzeb osób niewidomych i słabowidzących w zakresie dostępu do informacji.

Działalność jest realizowana poprzez:

- Udzielanie wszechstronnej pomocy w zakresie doboru odpowiedniego sprzętu komputerowego i oprogramowania. Zakupiony sprzęt dostarcza do mieszkań klientów, gdzie jest bezpłatnie instalowany. Na życzenie przygotowuje instrukcję w brajlu, powiększonym drukiem lub na płytach.
- Prowadzenie szkoleń komputerowych.
- Rozprowadzanie sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy naukowych. Oferta przedstawia szeroki asortyment sprzętu elektronicznego i brajlowskiego.
- Wydawnictwa brajlowskie i czarnodrukowe. Przygotowywane pozycje są wydawane w wersji brajlowskiej, czarnodrukowej (powiększony druk) i na płytach kompaktowych. Posiadamy bogaty park maszynowy i duże moce przerobowe.

Więcej informacji na stronie: www.phuimpuls.pl

Politechnika Łódzka

Dekret powołujący Politechnikę Łódzką został podpisany 24 maja 1945 r. Na początku ustanowiono 4 wydziały i przyjęto 525 studentów. Politechnika rozwijała się bardzo dynamicznie, dziś jest jedyną uczelnią techniczną w regionie i jedną z największych w kraju. Obecnie kształci ponad 21 000 studentów na 9 wydziałach, 29 kierunkach w ponad 120 specjalnościach, a także na studiach doktoranckich i podyplomowych. Unikatową jednostką PŁ jest Centrum Kształcenia Międzynarodowego, w którym studia prowadzone są w języku angielskim i francuskim; uczestniczy we współpracy międzynarodowej. W PŁ prowadzone są badania, które w wielu dziedzinach nauki i technologii należą do czołowych w kraju i za granicą. Od początku istnienia uczelnia współpracuje z przemysłem. Co roku realizowanych jest kilkaset

projektów badawczych MSzWiN (dawne KBN) oraz zleceń dla podmiotów gospodarczych. Uczelnia szczyci się również Centrum Diagnostyki i Terapii Laserowej – jedyną tego typu jednostką w polskich szkołach wyższych.

Więcej informacji na stronie: www.p.lodz.pl

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Tęcza”

Stowarzyszenie działa od ponad 18 lat. Jako cel obrało pomoc dziecku niewidomeму i słabowidzącemu poprzez dokładną, wielostopniową diagnozę, opracowywanie indywidualnych programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych wspomagających rozwój dziecka oraz ich realizację w bezpośredniej współpracy z rodzicami dziecka (Poradnia Wczesnej Interwencji) oraz w placówkach dziennego pobytu. Stowarzyszenie wspomaga edukację dzieci uczących się w szkołach i przedszkolach masowych. Pomaga rodzinie dziecka poprzez terapię rodzinną, turnusy rehabilitacyjne dla rodzin oraz pomoc socjalną. Jest inicjatorem stosowania w Polsce najnowszych sposobów terapii widzenia i metod oceny widzenia, opracowanych przez fińską okulistkę dr Leę Hyvarinen.

Więcej informacji na stronie: www.tecza.org

Uniwersytet Warszawski

Uniwersytet Warszawski to jedna z najważniejszych i najbardziej cenionych uczelni wyższych w kraju. Powstała w 1816 roku i od pokoleń kształci studentów z kraju i ze świata. Obecnym rektorem uczelni jest prof. dr hab. Katarzyna Chałasińska - Macukow. Władze Uniwersytetu, znaczna część administracji i niektóre z wydziałów urzędują w zabytkowych gmachach przy Krakowskim Przedmieściu, reszta rozmieszczona jest w różnych dzielnicach Warszawy. W skład Uniwersytetu Warszawskiego wchodzi 19 wydziałów, a także liczne jednostki dydaktyczne i administracyjne. UW posiada jedną z największych bibliotek w kraju, własne radio Kampus oraz uczelnianą gazetę. Współpracuje z różnymi krajami, prace badawcze UW są wysoko cenione od lat przez środowiska naukowe w Polsce i na całym świecie.

Więcej informacji na stronie: www.uw.edu.pl

View Plus Technologies

Firma ViewPlus jest wiodącą i nowatorską firmą wdrażającą technologie wspomagające, by dostarczyć codzienne rozwiązania dla masowego środowiska. Drukarki brajlowskie „Tiger” są najbardziej znanymi produktami; drukują grafikę dotykową o największej rozdzielczości, również przy użyciu kolorowego tuszu. Wszystkie drukarki są wyposażone w program konwersji na brajla, który współpracuje ze znanymi programami firmy Microsoft, tak, by konwersja na brajla była szybka i przyjazna.

System do nauki IVEO jest kolejnym naszym produktem. To zabawne oraz interaktywne narzędzie do nauki używane przez uczniów, łączące w sobie zmysły dotyku, słuchu i wzroku. System ma w sobie zaplanowane zadania, jednak umożli-

wia również stworzenie własnych.

Więcej informacji na stronie: www.viewplus.com

Vision Aid International LTD

Firma Vision Aid International LTD zajmuje się nowoczesnymi technologiami wspomagającymi osoby niewidome i słabowidzące. Produkty firmy służą do powiększania, czytania oraz skanowania dokumentów. Są nimi: Readit – to połączenie powiększalnika, odtwarzacza oraz komputera PC w jednej obudowie.

Readit PC – przenośne urządzenie powiększające i czytające, ReadEasy – skaner z wbudowanym głosem syntetycznym służącym do czytania dokumentów, Read-Anywhere – przenośny skaner z wbudowaną mową syntetyczną, cechuje go niewielka waga, Read Anywhere Lite – cienki i lekki skaner z wbudowaną mową.

Więcej informacji na stronie: www.visionaid-international.com

Weimed

Od 10 lat firma Weimed zajmuje się produkcją sprzętu dla osób niewidomych i mających problemy z mówieniem. Produkujemy lupy elektroniczne, lupy pryzmowe, powiększalnik Nemo, przenośny powiększalnik Amigo, okulary LCD z kamerą – Jordy. Nasze powiększalniki powiększają od 2x do 6x. Osobom z uszkodzoną siatkówką proponujemy mon okulary. Cechą szczególną tego produktu jest to, że pole widzenia jest w nich bardzo szerokie.

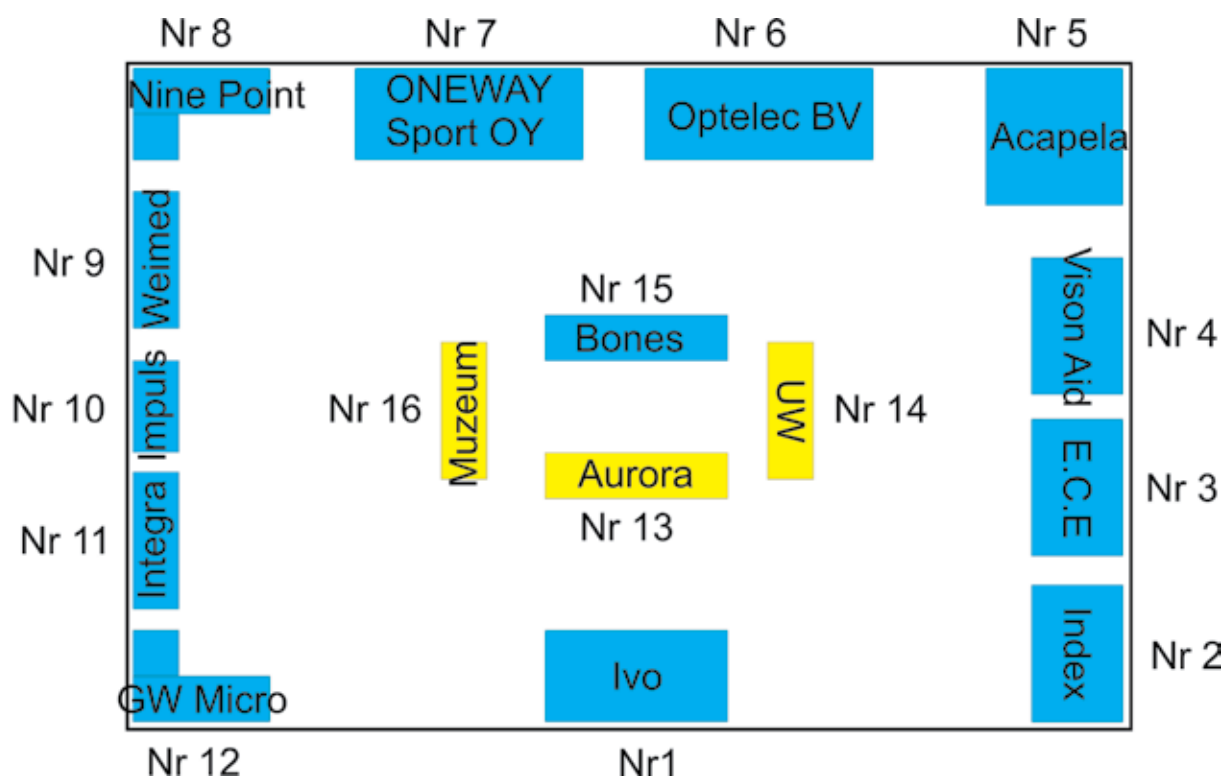
Firma Weimed jest również dystrybutorem powiększalników amerykańskiej firmy Enhanced Vision.

Więcej informacji na stronie: www.weimed.

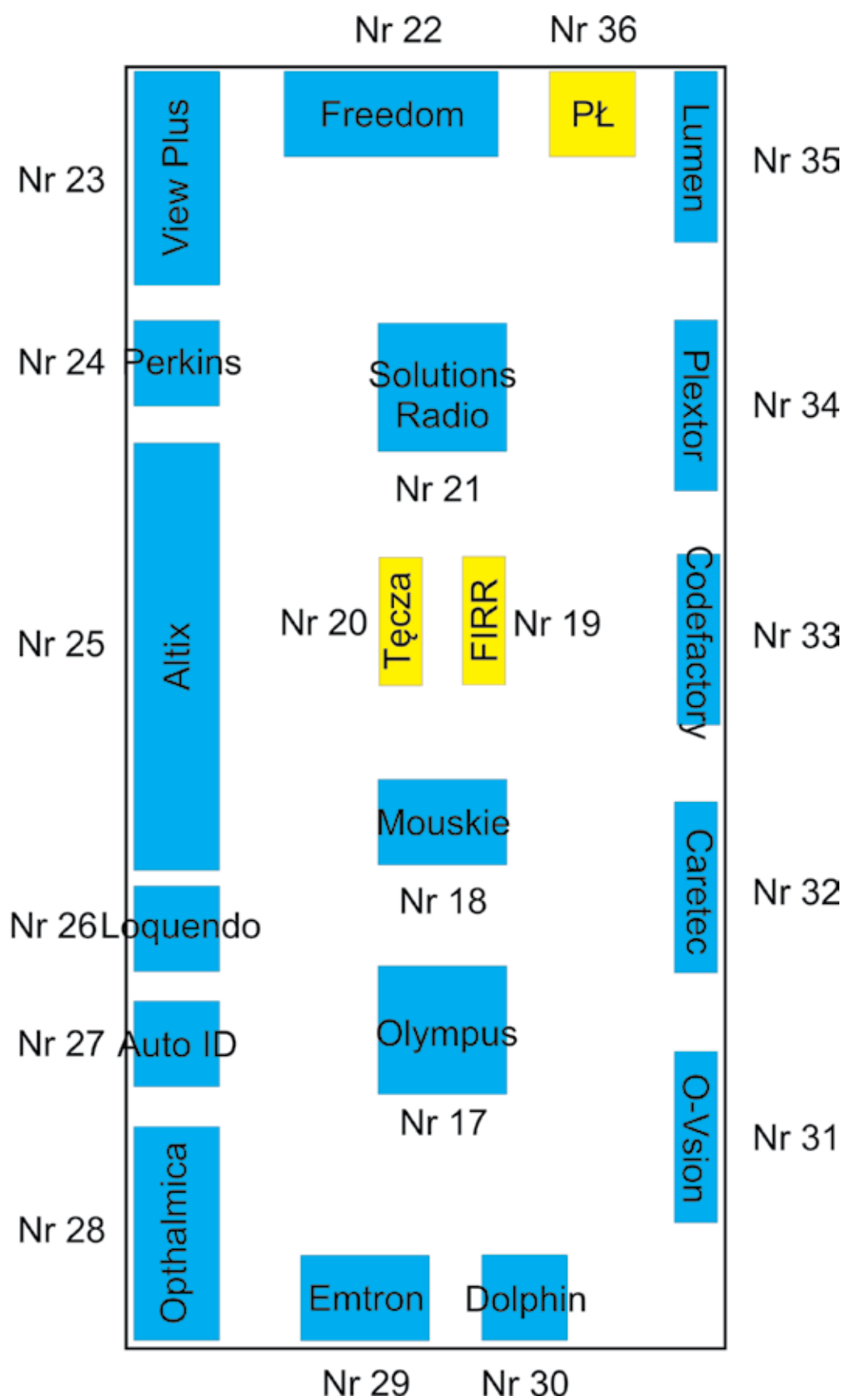
Plan sytuacyjny

Sala 403

Sala 401

6. IDOL 2008

Po raz kolejny Fundacja zorganizowała konkurs pod hasłem „IDOL” w trzech kategoriach:

I. Idol fundacji SZANSA – osoba, której praca w największym stopniu przyczyniła się do emancypacji środowiska inwalidów wzroku w Polsce .

II. Firma VI edycji konferencji – firma, która osiągnęła w roku 2008 największy sukces oraz najlepiej zaprezentowała się na naszej wystawie.

III. Produkt VI edycji konferencji – produkt, który wzbudził na wystawie największe zainteresowanie zwiedzających oraz który został przez jury oceniony najwyżej.

Jury konkursu IDOL 2008

Daria Bizoń

Rafał Chałampowicz

Zbigniew Drzazga

dr Stanisław Jakubowski

dr Jan Omieciński

Anna Tomaszewska

Statuetki Idola

Autorem statuetek jest znakomity artysta, wykładowca ASP – profesor Andrzej Dłużniewski. Jego malarstwo, rzeźby, projekty multimedialne i praca dydaktyczna są od lat bardzo cenione. O jego działalności można wiele przeczytać, choćby w Internecie. Jednak dla nas jest on jeszcze bardziej cenny – to nasz Idol! Sam otrzymał to wyróżnienie kilka lat temu. Jest niewidomym, który dzięki swoim kwalifikacjom nadal pracuje na ASP. Fundacja uznała, że właśnie on powinien być autorem naszych statuetek.

Wybraliśmy więc jego dzieło – GEONAUCI.

Statuetka Idol.

6A. IDOL 2008 - WYNIKI

Wyniki z obrad Jury przy VI edycji konferencji Reha for the Blind in Poland zorganizowanej przez Fundację Unia Pomocy Niepełnosprawnym SZANSA.

W kategorii Idol dla Firm nominowanymi firmami były:

1. CareTec GmbH
2. Dolphin Computer Access Ltd.
3. Freedom Scientific
4. GW Micro Inc.
5. Howe Press
6. Index Braille AB
7. Olympus Polska Sp. z o. o.
8. O-Vision B.V.
9. View Plus Technologies

W kategorii Firma VI edycji konferencji Reha for the Blind in Poland jury wybrało następujące firmy:

Miejsce 1: Freedom Scientific, Inc. – 39 punktów

Firma Freedom Scientific jest światowym leaderem w produkcji rozwiązań komputerowych dla osób z dysfunkcją wzroku. Celem firmy jest stworzenie nowoczesnych rozwiązań ułatwiających osobom niewidomym i słabowidzącym dostęp do najnowocześniejszych technologii. Dzięki produktom firmy Freedom Scientific osoby z dysfunkcją wzroku mogą być bardziej aktywne, a ich życie jest znacznie lepsze. Znane i cenione produkty firmy Freedom Scientific to: program Jaws, notatnik PACmate – dostępny teraz w nowej wersji Omni, program powiększający Magic, Sara, program do skanowania i odczytu – Openbook, przenośne monitory brajlowskie – PACmate oraz Focus, powiększalnik stacjonarny – Topaz, powiększalnik Onyx oraz przenośne powiększalniki: Opal ultra i Sapphire – produkty te można było zobaczyć podczas wystawy w trakcie VI edycji konferencji „Reha for the Blind in Poland”. Jury wzięło też pod uwagę fakt, że firma zatrudnia wielu niepełnosprawnych, a w Polsce oferuje swoje produkty po niższych cenach niż w innych krajach Europy.

Przedstawiciel firmy Freedom Scientific Tobias Winnes odbiera nagrodę Idol za 1 miejsce.

Miejsce 2: ViewPlus Technologies, Inc. – 38 punktów

Firmę View Plus założył 48-letni ociemniały fizyk John Gardner. Firma View Plus jest wiodącym producentem technologii wspomagających osoby z problemami sensorycznymi i wzrokowymi. Produkty tej firmy to: IVEO (system dotykowo-słuchowy), drukarki brajlowskie typu Tiger, drukarki atramentowo - brajlowskie HP Inkjet, oprogramowanie do drukarek Tiger Software Suite oraz kalkulator mówiąco – graficzny. Produkty tej firmy są cenione i wykorzystywane na co dzień przez wielu inwalidów wzroku.

Przedstawiciel firmy ViewPlus Jeff Gardner odbiera nagrodę Idol za 2 miejsce.

Miejsce 3: CareTec GmbH – 35 punktów

Firma CareTec produkuje produkty najwyższej jakości. Nowymi produktami firmy są: mówiący kalkulator Doublecheck oraz Ray – urządzenie uzupełniające, pomagające osobie niewidomej korzystać z białej laski. Firma znana jest również z produkcji sprzętu codziennego użytku, który spotkał się z szerokim zainteresowaniem osób niewidomych w wielu krajach świata, w tym w Polsce. Już setki osób używa tu mówiących ciśnieniomierzy, wag, glukometrów, a też testerów koloru.

Przedstawiciel firmy CareTec Volker Litschel odbiera nagrodę Idol za 3 miejsce.

W kategorii Produkt VI Edycji Konferencji zgłoszono:

1. ABBYY FineReader 9.0 – AutoID POLSKA Sp. z o. o.
2. Braille Sense Plus – GW Micro Inc.
3. DAISY Plectalk – Plector N.V.
4. E-Scoop – O-Vision B.V.
5. EULER – Altix Sp. z o. o.
6. Far View – Optelec B.V.
7. Perkins – Howe Press
8. Infovox inkey – Acapela Group
9. Ivona – IVO Software Sp. z o. o.
10. Milestone 312 – Bones Inc.
11. Mobile Speak – Code Factory S.L.
12. Mouskie – Braille Code S.A.
13. Ninepoint – Ninepoint Systems GmbH
14. Olympus DS-75 – Olympus Polska Sp. z o. o.
15. Orion Webbox – Solutions Radio B.V.
16. Ray – CareTec GmbH
17. Readit Scholar – Vision Aid International Ltd.
18. Road Angel – One Way Sport OY
19. Sapphire – Freedom Scientific GmbH

W kategorii Produkt VI edycji Konferencji Reha for the Blind in Poland zwyciężyły następujące produkty:

Miejsce 1: EULER firmy Altix Sp. z o. o. – 111 punktów

EULER to jedyny na świecie pakiet programów tłumaczących, umożliwiających konwersję treści z wersji typograficznej na brajlowską i odwrotnie. Dzięki swojej wyjątkowej właściwości umożliwia wymianę takich danych, jak teksty, formuły, wzory matematyczne między niewidomymi i widzącymi, znającymi i nie znającymi brajla. Programy TRANSLATOR i HOMER, będące równoprawnymi elementami pakietu EULER powstawały w dwóch oddzielnych projektach naukowo-badawczych Komitetu Badań Naukowych, a następnie Ministerstwa Nauki i Informatyzacji.

Przedstawiciel firmy Altix Igor Busłowicz odbiera nagrodę Idol za 1 miejsce.

Miejsce 2: Far View firmy Optelec B.V. – 50 punktów

„FarView” powiększalnik o rozmiarach książki umożliwiający czytanie tekstów z bliskiej i dużej odległości. Posiada również funkcje zapisania do pamięci 100 obrazów, które można powiększyć nawet 90 razy a następnie przeczytać. Istnieje także możliwość podłączenia urządzenia do komputera lub monitora.

Far view potrafi: odczytać informacje z tablicy w klasie, powiększyć rozkład jazdy, sprawdzić numer bloku, odjazd pociągu na telbimie; zapisać do pamięci zdjęcia dokumentów, poczty, rachunków, a nawet całej gazety.

Przedstawiciel firmy Optelec Jim Pors odbiera nagrodę Idol za 2 miejsce.

Miejsce 3: NinePoint firmy Ninepoint Systems GmbH – 48 punktów

Ninepoint to bardzo poręczny, najmniejszy notatnik brajlowski na świecie (o wymiarach 97 × 74 × 20mm) z ośmiopunktowym brajlem i wydajnym procesorem. Dzięki innowacyjnemu układowi klawiatury notatnik Ninepoint jest jedynym notatnikiem, którego z wygodnie można używać wszędzie. Notatnik zyskał także duże poparcie wśród odwiedzających wystawę.

Przedstawiciel firmy Ninepoint Ewald Kantner odbiera nagrodę Idol za 3 miejsce.

W kategorii Idol Środowiska VI edycji Konferencji Reha for the Blind in Poland następujące osoby:

1. Janusz Skowron

Za olbrzymi wkład w rozwój kultury.

Janusz Skowron urodził się w Warszawie 23.05.1957 roku. To wybitny pianista jazzowy, kompozytor i aranżer. Współpracuje z wybitnymi muzykami. Uważa, że literatura piękna, sztuka, literatura specjalistyczna są dla niewidomych zbawienne, a bez ich znajomości niewidomi nie zdołają wydobyć się z izolacji. Jego muzycznemu wykształceniu i znakomitej karierze towarzyszy więc znajomość literatury, historii, tematyki społeczno-politycznej. Ma w swoim dorobku wiele własnych kompozycji i aranżacji, uczestniczył w nagraniu kilkudziesięciu płyt.

2. Sławomir Piec

Za wybitne osiągnięcia w pracy zawodowej i aktywny udział w życiu środowiska niewidomych i słabowidzących.

To wybitny niewidomy muzyk z Gdańska. Uczęszczał do szkoły dla niewidomych w Laskach. Samodzielnie udał się w podróż do USA, gdzie został przyjęty do prestiżowej szkoły muzycznej, do której dostają się tylko osoby o prawdziwych talentach. Mimo, że w szkole nie akceptowali studentów niewidomych, ponieważ nie wiedzieli jak ich uczyć, On nie poddał się i przekonał władze szkoły, że nie potrzebuje szczególnego traktowania i poradzi sobie. Tak też się stało. Po powrocie do kraju dał się poznać wielu znanym artystom i profesjonalistom. Zaprzyjaźnił się z Jackiem Kaczmarem, u którego pomieszkiwał w Australii. Razem grali i tworzyli. Teraz pracuje w swoim własnym studiu nagraniowym i nagrywa muzykę różnych gatunków oraz muzyczne ścieżki do reklam telewizyjnych.

Jest przykładem osoby, która przezwyciężyła swoje inwalidztwo, odniosła sukces i pomaga innym niewidomym zrozumieć, że wszystko zależy tylko od silnej woli.

3. Ks. Janusz Andrzej Strojny

Za wybitne osiągnięcia, zaangażowanie oraz znaczące zasługi w dziedzinie edukacji, wychowania i rehabilitacji niewidomych i słabowidzących w Polsce.

Urodził się w 1939 roku, wyświęcony w 1969 r. przez Kardynała Stefana Wyszyńskiego, doktor teologii, nauczyciel w zakładzie dla niewidomych w Laskach, wykładowca na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie – Sekcja św. Jana Chrzciciela. Był wicerektor Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie, gdzie dalej wykłada teologię dogmatyczną, obecnie jest rezydentem w parafii Stanisława Kostki na Żoliborzu. Ksiądz Strojny jako nauczyciel poświęcił całe swoje życie osobom niewidomym, wychowaniu niewidomej i niedowidzącej młodzieży oraz duszpasterstwu rodzinnemu. Pracował w Zakładzie w Laskach, gdzie wpłynął na wdrażanie nowoczesnego i świadomego wychowania młodzieży. Był i jest autorytetem dla wielu pokoleń, wśród młodzieży ma opinię mądrego i życzliwego doradcy. Swoją wiedzą i autorytetem wspiera na co dzień wszystkich potrzebujących. Przez całe swoje życie pomaga niewidomym odnaleźć się jako uczniom, pracownikom, małżonkom i rodzicom w dzisiejszym społeczeństwie. Jest osobą skromną i godną naśladowania, dzięki niemu wielu młodych ludzi z dysfunkcją wzroku odniosło sukces.

4. Michał Dziwisz

Za wybitne osiągnięcia w pracy na rzecz środowiska osób niewidomych i słabowidzących.

Michał Dziwisz to młody, niewidomy działacz o fascynującej osobowości, aktywny społecznie i merytorycznie. Znamca najnowszych rozwiązań rehabilitacyjnych dla niewidomych, który sam swoją postawą pokazuje innym, że niewidomy może w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i zawodowym. Mimo młodego wieku stworzył i prowadzi specjalne internetowe radio dla osób niewidomych.

5. Jerzy Łączny

Za wybitne osiągnięcia w popularyzowaniu problemów środowiska osób niewidomych i słabowidzących w środkach masowego przekazu oraz aktywność w życiu społeczności lokalnej.

To znany głos z Radia Merkury. Od lat prowadzi w nim audycje o sprawach osób niewidomych. Wie, o czym mówić, bo sam stracił wzrok. W audycji „Sygnały świata - Poznań Wielkopolska” w każdą niedzielę o 8:35 rozmawia o sprawach osób niewidomych i słabowidzących.

- Co zrobić, gdy tracimy wzrok?
- Jak radzić sobie z niedowidzeniem?
- Czy ślepotą jest tragedią?

Na te i na wiele innych pytań w swoich wywiadach, informacjach i reportażach stara się codziennie odpowiadać właśnie Jerzy Łączny. Od emisji pierwszej audycji, która miała miejsce 16 czerwca 1992 roku, „Sygnały Świata” stały się najpopularniejszą audycją wśród inwalidów wzroku oraz popularyzatorem środowiska wśród reszty społeczeństwa. Mówi się o Jerzym Łącznym, że „to osoba, która chce działać”. Jest też członkiem zarządu wspólnoty mieszkaniowej przy ul. Bukowej na Dębinie. –To motor napędowy wszystkich pozytywnych zmian w lokalnym środowisku – tak określają Go słuchacze, sąsiedzi oraz władze gminne.

6. Krystyna Kohyt

Za wybitne osiągnięcia w popularyzowaniu problemów środowiska osób niewidomych i słabowidzących w społeczności lokalnej i na arenie międzynarodowej.

Pani Krystyna już od 23 lat kieruje Kołem PZN (najpierw miejskim, obecnie powiatowym) w Wejherowie. Dzięki aktywności i przedsiębiorczości p. Krystyny, osoby z dysfunkcją wzroku stały się zauważane i doceniane przez lokalną społeczność, ale również przez cały powiat. Potrafiła zgromadzić wokół siebie prężną grupę działaczy społecznych, w tym również osoby pełnosprawne – a wszyscy czują się w Kole jak wielka rodzina. Poprzez zapoznavanie ludzi zdrowych – co konsekwentnie czyni pani Krystyna – z sytuacją inwalidów, rodzi się coraz większe zrozumienie dla ich problemów wśród społeczeństwa (od tolerancji do pełnej akceptacji ludzi). Inwalidzi zaczynają wierzyć, że nie są ludźmi drugiej kategorii i już nie oczekują biernie na pomoc. Wychodzą ze swych „czterech ścian” i zaczynają być bardziej aktywni. Pani Krystyna została powołana w skład Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Wejherowskim. Dzięki jej niespożytej energii udało się nawiązać kontakty międzynarodowe. Ich owocem było zorganizowane w 2002 roku seminarium „Ku Europie bez barier dla osób niepełnosprawnych”, w którym wzięli udział goście z Austrii. W ramach rewizyty spotkali się w Wiedniu i Salzburgu z naszymi austriackimi przyjaciółmi. W 2003 roku odbyła się Międzynarodowa Konferencja z udziałem niepełnosprawnych z Norwegii i Łotwy. W 2004 r. – Międzynarodowe Spotkanie Integracyjne, połączone z seminarium okulistycznym i warsztatami komputerowymi. W bieżącym roku realizuje program edukacyjny – „Śladami przeszłości”, który ma na celu przybliżenie członkom Koła historii naszego regionu.

7. Tadeusz Golachowski

Odznaczony pośmiertnie za olbrzymi wkład w rozwój kultury środowiska osób niewidomych i słabowidzących.

Ten niewidomy muzyk zmarł we wrześniu br. Był stroicielem fortepianów oraz saksofonistą. Pracował w orkiestrze we Wrocławiu, ale najwięcej czasu spędził w zespole jazzowym Teddy Bear, a następnie w duecie z gitarzystą Januszem Konefałem. Miał czworo dzieci. Zaangażował się w sprawy religijne, pięknie o nich mówił i pisał, popularyzując styl życia zgodny z Dekalogiem.

7. ODZNACZENI PRZEZ PREZYDENTA KRZYŻAMI ZASŁUGI ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ ŚRODOWISKA NIEWIDOMYCH

Podczas konferencji przedstawiciel Kancelarii Prezydenta RP Paweł Wypych, na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ustawy o Orderach i Odznaczeniach Państwowych, postanowieniem Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, za zasługi na rzecz środowiska osób niewidomych odznaczył:

Złotym Krzyżem Zasługi Panią Grażynę Pawlukiewicz-Rehlis

Srebrnym Krzyżem Zasługi Pana Kornela Chmiela

Pan Kornel Chmiel odbiera srebrny krzyż zasługi.

Grażyna Pawlukiewicz-Rehlis działaczka środowiska niewidomych, radna Jeleniej Góry, przewodnicząca koła PZN. Zmobilizowała środowisko poprzez działalność kulturalną. Jest między innymi organizatorem Festiwalu Osób Niewidomych i Niedowidzących w Cieplicach.

Kornel Chmiel bardzo aktywny działacz ze Śląska. Człowiek, który uparł się i doprowadził do powstania Koła PZN, tam gdzie było ono bardzo potrzebne. Okazało się, że jeden człowiek, jego ambicje, dobra wola i chęć do działania spowodowały, że rozproszeni po okolicy niewidomi zebrali się i stworzyli swoją grupę, bardzo silną grupę, która zorganizowała dla swojego lokalnego środowiska takie atrakcje jak mecz piłkarski z udziałem drużyn pierwszoligowych.

Krzyże Zasługi otrzymali w tym roku wcześniej: Helena Jakubowska – niewidomy tłumacz, Anna Tomaszewska – dyrektor Ośrodka Szkolno -Wychowawczego dla uczniów słabowidzących w Łodzi, Igor Busłowicz – niewidomy informatyk i Grażyna Pawlukiewicz-Rehlis – niedowidząca działaczka Polskiego Związku Niewidomych i Radna z Jeleniej Góry. Doradca Prezydenta RP odczytał ich nazwiska i serdecznie pogratulował.

8. WYSTĄPIENIA GOŚCI HONOROWYCH I WŁADZ FUNDACJI

ŚRODOWISKO NIEWIDOMYCH OSIĄGNĘŁO TAK WIELE, DZIĘKI SOLIDARNOŚCI – SYLWESTER PERYT

Dzisiejsza konferencja i wystawa, która jej towarzyszy ma ogromne znaczenie dla niewidomych i niedowidzących Polaków, ale i dla niewidomych obywateli Europy Wschodniej i Środkowej. Środowisko niewidomych mogło osiągnąć tak wiele dzięki temu, że potrafiło być solidarne na przestrzeni wielu dziesiątek, a nawet setek lat, bo od początku XIX wieku. Myślę, że ta solidarność jest nam potrzebna nadal po to, aby można było dzielić się doświadczeniami i wspólnie korzystać z osiągnięć w dziedzinie rehabilitacji. Jesteśmy w przededniu dwusetnej rocznicy urodzin Ludwika Braille’a, człowieka, który zrewolucjonizował stopień i sposób rehabilitacji edukacyjnej, zawodowej i społecznej osób niewidomych. A ta konferencja niech pozostanie w naszej pamięci jako krok milowy w postępie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a w szczególności osób z dysfunkcją wzroku.

ŚRODOWISKO NIEWIDOMYCH TO NASZA MAŁA OJCZYZNA – MAREK KALBARCZYK – Prezes Fundacji

Cieszę się, że tak dużo osób zainteresowało się tematyką rehabilitacji osób niewidomych i niedowidzących i przybyło na zorganizowaną przez nas konferencję. Wszyscy dla fundacji są bardzo ważni, zarówno te osoby, które nam pomagają w działalności, w organizacji oraz realizowaniu idei tej konferencji i wystawy, jak przedstawiciele PFRON, ale również i Ci, którzy ją odwiedzają jako goście, bo bez nich w ogóle takie przedsięwzięcie nie miałoby sensu. Środowisko niewidomych i niedowidzących to taka nasza mała ojczyzna, o której warto mówić, w której zajmują nas trochę inne sprawy niż ludzi na zewnątrz. Bez nowoczesnej rehabilitacji ta mała ojczyzna osób niewidomych i niedowidzących, ich rodzin, przyjaciół, przewodników, opiekunów, nauczycieli nie miałaby szans przetrwania. Konferencja i wystawa dotyczą właśnie tego tematu. Na wystawie zaprezentowano najnowszy sprzęt rehabilitacyjny, oprogramowanie komputerowe i ostatnie osiągnięcia elektroniki pomocne inwalidom wzroku. Podczas konferencji można będzie usłyszeć dużo ciekawych referatów. Fundacja dzięki pracy wielu osób przygotowała naprawdę

bogaty program i za to wszystko działaczom, w ogromnej większości wolontariuszom serdecznie dziękuję.

To wydarzenie jest dla naszej fundacji i całego środowiska podsumowaniem kończącego się roku. Rok 2008 nie był zły, mówi się o kryzysie, który się zaczął, na szczęście nie jest on dla nas w tej chwili bolesny. Dla środowiska niewidomych i niedowidzących w naszym kraju ten rok jest naprawdę udany, dzięki wielu ludziom i instytucjom, a przede wszystkim dzięki PFRON, który finansuje nowoczesną rehabilitację naszego środowiska: zakup specjalistycznych urządzeń, opłacenie szkoleń i turnusów rehabilitacyjnych. Niewidomi w tym kraju dysponują urządzeniami, które niwelują skutki inwalidztwa i oczywiście można mówić, że wcale nie jest jeszcze idealnie, że powinno być lepiej, łatwiej, przyjemniej, ale tak naprawdę nie ma wielu instytucji, które by tak pomagały jak PFRON. Najlepszym dowodem jego działalności jest dzisiejsza konferencja, która została przez PFRON dotowana po to, aby środowisko niewidomych się tutaj spotkało w liczbie setek, jak nie ponad tysiąca osób. W poprzednim roku odnotowaliśmy ponad tysiąc zwiedzających, w tym zapowiedziało się ponad 1200 osób. Mam nadzieję, że spełnimy wszelkie nadzieje i oczekiwania zgromadzonych. Tegoroczna konferencja to 1200 zapowiadanych gości, 37 stoisk wystawowych a na nich cała masa ciekawych produktów, 14 nagród Idoli 2008 i wiele innych, ważnych dla nas spraw.

POLSKA TO KRAJ, W KTÓRYM DOSTRZEGAMY PROBLEMY NIEPEŁNOSPRAWNYCH – PAWEŁ WYPYCH – Doradca Prezydenta RP

W imieniu Pana Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego serdecznie gratuluję organizatorom i wszystkim uczestnikom tejże konferencji. Myślę, że każde spotkanie, każda aktywność środowiska osób niepełnosprawnych, środowiska osób niewidomych i niedowidzących jest dla nas szczególnie ważna i istotna. Polska jest krajem, w którym osoby niepełnosprawne są dostrzegane, których problemy staramy się rozwiązać, choćby przez pracowników PFRON. Lecz zawsze rodzą się pytania: czy wszystko, co jest możliwe, zostało już zrobione? Czy każde rozwiązanie prawne jest właściwe i adekwatne do potrzeb? Czy środki finansowe na cele wspierania osób niepełnosprawnych są wystarczające? Na szczęście medycyna i technika idą wciąż do przodu tak, że różne formy wspierania osób niepełnosprawnych będą z roku na rok coraz większe. Mam nadzieję, że władze RP będą, ze swoimi inicjatywami i środkami na ten cel, za tym postępem nadążały. Mam nadzieję, że ta konferencja przyczyni się do jeszcze większej aktywności i rozwoju środowiska osób niepełnosprawnych, a wszystkie prezentowane tu nowoczesne urządzenia i rozwiązania okażą się być możliwe do adaptacji również w polskich warunkach.

ROZWÓJ KOMUNIKACJI SZANSĄ DLA NIEWIDOMYCH – ZBIGNIEW ROMASZEWSKI – Wicemarszałek Senatu RP

Miło jest, kiedy widzi się zbierające się środowisko, bo to jest zawsze zapowiedzią tego, że coś się będzie ważnego działo. Jeśli patrzymy na dzień dzisiejszy, to musimy powiedzieć, że inteligentny rozwój systemów komunikacyjnych to ten czynnik, który powoduje, że niewidomi i słabowidzący dostają swoją szansę. To wielka rewolucja komunikacyjna pozwoliła na usprawnienie włączenia się do życia społecznego ogromnych rzeszy ludności. Proces rozwoju komunikacji i środków przekazu to razem nasza szansa jak i wielki kłopot, np. kiedy media produkują szum, w którym tonie społeczeństwo. To jest cena rewolucji, którą musimy płacić. Jednak możemy w sposób jednoznaczny powiedzieć, że niewidomi są na pewno beneficjentami tej rewolucji, ich szanse wzrosły. Nastąpiła dla nich korzystna koniunktura, którą powinni wykorzystać. Powstaje tylko jedno pytanie: jak? Rozwój techniczny to na pewno nie wszystko, z tego rozwoju będziemy mogli tylko wtedy korzystać, jeśli będziemy umieli zbudować społeczeństwo solidarne, które jest wspólnotą ludzi mających do siebie zaufanie i chcących sobie pomagać. Bez tego żaden rozwój gospodarczy ani techniczny nie pozwoli nam zbudować solidarnego społeczeństwa. Jednocześnie musimy sobie zdawać z tego sprawę, że żyjemy na ziemi, a nie w raju, więc zawsze będziemy mieć problemy, z którymi przyjdzie nam walczyć. My i następne pokolenia będziemy stawiać przed wydarzeniami niepomyślnymi, niszczącymi wypracowane rozwiązania i pozycje, ale nie należy się poddawać. Taka jest kondycja ludzka, ale z tego musimy sobie zdawać sprawę, aby móc walczyć o lepszy świat. Zwycięstwo może nam zapewnić tylko solidarność, działanie stowarzyszeń, które zbierają ludzi, tworzą wspólnoty, organizują współpracę międzyludzką. Ta konferencja to wielkie wydarzenie, które może zapewnić nam lepszą przyszłość. Ja ze swojej strony obiecuję, że będę wspierać Państwa i pomagać na tyle, na ile tylko będzie to możliwe.

DO WZROSTU ZATRUDNIENIA NIEWIDOMYCH POTRZEBNY JEST WZROST POZIOMU EDUKACJI – ROMAN UHLIG – Zastępca prezesa zarządu PFRON ds. programowych

W imieniu prezesa zarządu PFRON dziękuję za zaproszenie oraz miłe słowa prezesa fundacji, które motywują do intensyfikacji działań na rzecz środowiska osób niewidomych i słabowidzących. Podstawowym zadaniem PFRON powołanego w 1991 roku jest wspieranie zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Fundusz miał być instrumentem finansowym służącym temu celowi. Jednak zdajemy sobie sprawę, że do wzrostu zatrudnienia osób niepełnosprawnych lub - jak się teraz mówi - osób z niepełnosprawnością, doskonale służy poprawa edukacji oraz nowe technologie. Dlatego organizacje pozarządowe działające na tym polu cieszą się szczególnym zainteresowaniem PFRON i zyskują szczególne poparcie dla swojej działalności. Od lat wspieramy i to na zasadach priorytetowych środowisko osób niewidomych i słabowidzących. Wspieramy też prężne organizacje, które reprezentują to środo-

wisko. Dlatego cieszę się, że Fundusz pomógł w tym również Fundacji Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa i mógł się przyczynić do wsparcia finansowego naszego dzisiejszego spotkania. Wszystkim Państwu życzę zdobycia wielu nowych doświadczeń, wiadomości i kontaktów, które zaprocentują w przyszłości.

TYLKO RÓWNE TRAKTOWANIE ZAPEWNI NIEPEŁNOSPRAWNYM SUKCES – ANNA SZYMAŃSKA – Prezes Polskiego Związku Niewidomych

Bardzo dziękuję w imieniu Zarządu Głównego PZN prezesowi fundacji Panu Markowi Kalbarczykowi za zorganizowanie konferencji. Gratuluję. To już szósta edycja konferencji połączona z wystawą nowoczesnego sprzętu rehabilitacyjnego. Myślę, że w tym gronie nie muszę przekonywać, jak ogromne znaczenie ma postęp techniczny i pomoce elektroniki, które w ostatnich czasach często pokazują się na rynku i są coraz lepiej adaptowane do naszych potrzeb percepcyjnych. Jak to zmieniło nasze życie codzienne, jak poprawiło nasze szanse na dostęp do informacji, edukacji i pracy! Nie ma dziś nowoczesnej rehabilitacji bez specjalistycznego sprzętu. Dlatego dziękuję w imieniu członków PZN tym, którzy pracują, aby sprzęt służący niewidomym i niedowidzącym był coraz lepszy i bardziej odpowiadał naszym potrzebom. Powinniśmy namawiać i zachęcać osoby niewidome i niedowidzące do korzystania z tego sprzętu. Zapewne nie dla wszystkich, mimo wsparcia finansowego PFRON, specjalistyczny sprzęt jest dostępny. Dlatego należy mówić głośno, że te urządzenia zmieniają na lepsze nasze codzienne życie, że bez nich jesteśmy ubodzy. Poprzez takie urządzenia mamy dostęp do informacji, a co za tym idzie uzupełniamy swoją wiedzę i podwyższamy kwalifikacje. Świat rozwija się tak dynamicznie, że my - osoby z dysfunkcją narządu wzroku - dzięki tym pomocom możemy nadążyć za tym rozwojem.

Chcę też poinformować Państwa o bardzo ważnym dla nas wszystkich projekcie ustawy o wyrównywaniu szans osób z niepełnosprawnością, który miałam zaszczyt 3 dni temu złożyć na ręce Panu Premierowi Donaldowi Tuskowi. W tym dokumencie po raz pierwszy ustanowiono narzędzia prawne, reguły i zasady, służące przełamaniu barier, których jest jeszcze bardzo wiele.

W projekcie zawarto 4 zasady:

- równego traktowania,
- informowania osób z niepełnosprawnością,
- podnoszenia świadomości społecznej poprzez promowanie akceptacji i otwartości,
- usuwanie barier.

Wielu z nas ma nieprzyjemne doświadczenia np. przy okazji załatwiania codziennych spraw odczuwamy bariery architektoniczne, komunikacyjne. Gdyby sejm przyjął ten projekt, nasze życie stałoby się łatwiejsze, bogatsze, a przede wszystkim godne. Tam gdzie nie możemy sami sobie pomóc z powodu naszych dysfunkcji, oczekujemy wsparcia od władz publicznych i zrozumienia od reszty społeczeństwa.

9. TEKSTY REFERATÓW

Muzeum bez barier, „Galeria przez dotyk”

Lucyna Mizera – Dyrektor Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli

Muzeum Regionalne w Stalowej Woli mieści się w neoklasycznym „Zamku Lubomirskich”, wzniesionym w latach 1782-1786, na pograniczu ówczesnego miasta Rozwadowa i wsi Charzewice przez księcia Franciszka Grzegorza Lubomirskiego na potrzeby administracji dominalnej. Gmach w roku 2002 został przeznaczony na siedzibę utworzonego w 1999 r. Muzeum Regionalnego. Od początku dyrektorem jest Lucyna Mizera.

Na najwyższej kondygnacji budynku mieści się ekspozycja stała „Z dziejów regionu nadsańskiego”, składająca się z trzech części: archeologicznej, etnograficznej i historycznej. W każdej z nich znajduje się zbiór eksponatów, których można dotykać, opis wystawy dostępny jest także w alfabecie Braille’a. Natomiast w salach na I piętrze oraz w galerii na parterze eksponowane są wystawy czasowe. Na dziedzińcu Muzeum znajduje się stała wystawa rzeźby „Galeria przez dotyk”, zorganizowana głównie z myślą o osobach z dysfunkcją wzroku. Podpisy rzeźb dostępne są w alfabecie Braille’a, wystawie towarzyszą katalogi. Ponadto poza siedzibą muzeum funkcjonują wystawy „Narodziny Stalowej Woli” oraz wielka multimedialna wystawa „COP dla przyszłości”.

Muzeum prowadzi wielokierunkową działalność edukacyjną. Każdej wystawie towarzyszą różnorodne lekcje muzealne, także z wykorzystaniem multimediiów, dostosowane do poszczególnych grup wiekowych. Ponadto organizowane są warsztaty etnograficzne, popularyzujące dawne obyczaje i ginące rzemiosło ludowe, organizowane są wycieczki w ramach edukacji regionalnej. Działające w Muzeum Centrum Edukacji Artystycznej prowadzi zajęcia plastyczne związane z aktualnymi wystawami.

W swoim założeniu muzeum stawia na profesjonalne podejście do każdego odbiorcy. Stąd narodziła się idea o całkowitym udostępnieniu zbiorów i przystosowaniu oferty edukacyjnej dla osób z dysfunkcjami wzroku, słuchu, niepełnosprawnością ruchową, czy upośledzeniem umysłowym. Wdrażając program Muzeum Dostępne, personel muzealny został przeszkolony w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych oraz przygotowane zostały specjalne programy edukacyjne, m.in. warsztaty

artystyczne do „Galerii przez dotyk”, oprowadzanie w języku migowym i wiele innych.

www.muzeum.stalowawola.pl

Portal internetowy i czasopismo „Tyfloświat”

Joanna Piwowońska Redaktor Naczelny „Tyfloświat”, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego

Zakup sprzętu rehabilitacyjnego i medycznego, bo za taki jest uważana większość urządzeń dostępowych, jest niezwykle kosztowny. Aby umożliwić go tym, dla których urządzenia te są przeznaczone, wprowadzono różnego rodzaju programy pomocowe, skierowane zarówno do niepełnosprawnych w ogóle (Likwidacja barier w komunikowaniu, program prowadzony przez PCPR-y), do osób z konkretnymi dysfunkcjami (Komputer dla Homera, Pitagoras - PFRON), jak i do poszczególnych grup społecznych, np. studentów (Program STUDENT - PFRON). Dotacje PFRON-u umożliwiają otrzymanie środków na zakup specjalistycznego sprzętu i oprogramowania także pracodawcom, zatrudniającym osoby niepełnosprawne.

Wprawdzie programom pomocowym towarzyszy organizacja szkoleń z obsługi sprzętu, lecz pomoc w doborze odpowiednich urządzeń czy programów nie jest zapewniana. Brak jest miejsca, w którym osoby niepełnosprawne mogłyby otrzymać kompletną informację o całej gamie produktów dostępnych na polskim rynku, zapoznać się z trendami, nowościami, a także testami funkcjonalności danych urządzeń.

Z badań przeprowadzonych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wśród uczestników programu Komputer dla Homera wynika, że głównymi źródłami informacji o możliwościach, jakie daje osobom z dysfunkcją wzroku sprzęt i oprogramowanie wspomagające, dowiadują się one z następujących źródeł:

29,12% – znajomi,

21,27% – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,

16,92% – media (prasa, radio, TV),

11,11% – Polski Związek Niewidomych,

9,67% – Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.

Efektem takiego stanu rzeczy jest zaleganie na najwyższych półkach, w piwnicach oraz na strychach bardzo drogiego, całkowicie nieprzydatnego nabywcy i bardzo zakurzonego sprzętu. A przecież nowoczesne technologie dostępne są, nie rzadko, narzędziem niezbędnym do efektywnej nauki i pracy.

Z myślą o tych osobach niewidomych, które nie odnajdują się w gąszczu reklam, ofert i promocji sprzętu, a także o tych, którzy wiedzą dużo, a chcieliby wiedzieć jeszcze więcej, powstał portal www.tyfloswiat.pl oraz kwartalnik „Tyfloświat”, czasopismo

dystrybuowane bezpłatnie, dostępne w postaci czarnodrukowej oraz do pobrania, po uprzednim zalogowaniu, w wersji elektronicznej ze strony projektu. Media te są efektem projektu prowadzonego przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego, współfinansowanego ze środków PFRON.

Za ich pośrednictwem udostępniona została baza informacji dotyczących technologii dostępowych dla osób z dysfunkcją wzroku oraz sposobów ich wykorzystywania. Czytelnicy znajdą w nich zarówno informacje o wymaganiach sprzętowych, zastosowaniach oraz kompatybilności oprogramowania i sprzętu, jak i o szkoleniach, wydarzeniach skierowanych do osób niewidomych i słabowidzących oraz formach wsparcia oferowanych przez różnorodne instytucje.

„Tyfloświat” cały czas ewaluuje, starając się nadążyć za rosnącymi potrzebami odbiorców i wciąż rozwijającym się rynkiem. Twórcy portalu i czasopisma serdecznie zapraszają do współpracy zarówno instytucje i organizacje, jak i osoby prywatne.

Światelko w tunelu – nowe możliwości okulistyki **dr Piotr Fryczkowski dr nauk med. – okulista**

Ostatnio nowych możliwości naprawy wzroku pojawiło się bardzo dużo. Zaczę od ciekawych eksperymentów przeprowadzonych na zwierzętach. W jednym z nich uzyskano możliwość widzenia u myszy poprzez specjalne genetyczne modyfikowanie komórek u również genetycznie modyfikowanych myszy, które rodziły się zupełnie ślepe. Dzięki temu zabiegowi uzyskały poczucie światła, rozróżniając dzień od nocy. Podczas innego eksperymentu udało się po raz pierwszy w historii wyhodować sztuczne oko, co prawda żaby, ale daje to nadzieję na eliminację utraty wzroku poprzez przeszczep wyhodowanej sztucznie gałki ocznej również u ludzi. Nauka poczyniła więc ogromne postępy. Skupmy się teraz na sukcesach, jakie bezpośrednio odniesiono w niwelowaniu utraty wzroku u ludzi. W zeszłym roku pierwszy raz zastosowano terapię genową – nadzieję dla wszystkich osób rodzących się z uszkodzeniami genetycznymi wzroku. Trzem ochotnikom ze ślepotą wrodzoną Lebera wszczepiono zdrowy gen RPE65, po czym zaczęli oni widzieć. Obecnie na przeszczep czeka 9 osób. Po sesji badań, które trwać będą ok. 2 lat, uzyskamy dostęp do leczenia tej choroby genetycznej.

Świat techniki też daje nadzieje poprzez nanotechnologię. Po raz pierwszy w historii stworzono protezę wzroku przeznaczoną dla osób, które straciły wzrok w wyniku zwyrodnienia barwnikowego siatkówki. Wszczepiono sztuczną siatkówkę, czyli błonę zawierającą 16 elektrod, pod siatkówkę. Siatkówka połączona jest z okularami, zaś te z kamerą pokazującą impulsy ze świata zewnętrznego. Dzięki temu ludzie widzą, co prawda z różną dokładnością, ale widzą, a co ważniejsze - nie tracą wzroku mimo tego, że choroba zwyrodnienia barwnikowego siatkówki doprowadza często do całkowitej utraty wzroku. W chwili obecnej trwa 2 faza badań klinicznych nad sztuczną siatkówką, tym razem zastosowano Argus 2, który posiada

64 elektrody, czyli ma większą rozdzielczość. W ciągu 3 lat powstanie Argus 3 o tak dużej rozdzielczości, że pozwoli nawet odróżniać ludzkie twarze. W 2010 roku, jeśli badania przejdą pomyślnie, damy szansę osobom nawet całkowicie niewidomym na rozróżnianie rysów ludzkiej twarzy.

Niedawno stworzono sztuczny wzrok u jednego z pacjentów, który dzięki mikrokomputerowi i zestawowi podłączonych baterii mógł samodzielnie się poruszać. Miał co prawda widzenie tunelowe, jednym okiem widział obraz 20 cm na 9 cm, ale potrafił przejść linię kilkudziesięciometrową narysowaną na jezdni lub rozpoznać z 6 metrów drzwi oraz widział bardzo duże litery. Jeśli chodzi o koszt takiego zabiegu, to wyceniany jest na ok. 125000\$. Nie jest to najwygodniejsze rozwiązanie, bo człowiek zależny jest od komputera i baterii zasilających. Ponadto ma wywiercony w czaszce otwór, przez który umieszcza się na mózgu elektrody, a więc istnieje ryzyko zakażenia - ale za to widzi.

Moim zdaniem jednak terapia genowa zastąpi wszystkie wynalazki inżynierów, gdyż nasze oko posiada największą rozdzielczość i najbardziej złożoną budowę.

Widzenie to nie tylko oko, ale też mózg. Następnym etapem będą więc badania nad modyfikacją mózgu i nauczeniem go patrzenia.

Na przestrzeni wieków odnotowano tylko kilka przypadków, kiedy ludzie tracąc wzrok we wczesnym dzieciństwie, odzyskiwali go po latach. Ostatnim był Steven, który zresztą napisał o tym książkę pt. „Odzyskać wzrok”. Po przeszczepie rogówki znów zaczął widzieć. Ponieważ stracił wzrok bardzo wcześnie, w wieku 3 lat, to mimo udanego przeszczepu nie potrafił rozróżniać głębi, czyli spostrzegać wystających rzeczy takich jak krawężnik. Dla niego wszystko było w jednej płaszczyźnie. Jego największym marzeniem było pojechanie na Łazurowe Wybrzeże, odwiedzenie plaży dla nudystów i zobaczenie opalających się gołych dziewcząt. W końcu, po przeszczepie rogówki, pojechał na tę plażę, zobaczył nagie dziewczyny, ale był bardzo rozczarowany, bo wszystkie były płaskie.

Międzynarodowa Szkoła Matek na Krymie

Jacek Kwapisz – Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych w Laskach

Wystąpienie muszę zacząć od wspomnienia Matki Elżbiety Róży Czackiej, założycielki Zgromadzenia Zakonnego Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża. Matka Elżbieta urodziła się w Białej Cerkwi na Ukrainie, a Zgromadzenie przez nią założone obchodzi w roku bieżącym jubileusz 90. lat istnienia. Od 1991 roku Siostry pracują również na Ukrainie. Prowadzą tam katechizację wśród dzieci i młodzieży, udzielają miejscowej ludności pomocy materialnej, medycznej i duchowej. Pracują również w Szkole dla Niewidomych im. Włodzimierza Koralenki w Charkowie i w Szkole dla Dzieci Niewidomych i z Wadami Wzroku w Żytomierzu, a także wśród

dorosłych niewidomych, żyjących samotnie lub z rodzinami. Domy Zgromadzenia są miejscem spotkań niewidomych studentów, dzieci i młodzieży oraz dorosłych niewidomych. Dzięki działalności i kontaktom Sióstr została nawiązana współpraca z różnymi organizacjami pracującymi na rzecz osób z dysfunkcją wzroku na Ukrainie.

W roku bieżącym, w Ośrodku w Laskach gościli przedstawiciele ośmiu ukraińskich pozarządowych organizacji. Poznawali metody pracy z osobami niewidomymi. Szczególnie zainteresowani wymianą doświadczeń byli pracownicy Centrum Rehabilitacji Niepełnosprawnej Młodzieży „Prawo Wyboru” z siedzibą w Charkowie. Centrum jest organizacją pozarządową i utrzymuje się z funduszy pozyskanych od sponsorów. Nie otrzymuje dotacji z budżetu państwa. Założycielką i prezesem tej organizacji jest Walentyna Antonowna Butienko – matka niewidomego psychologa. Będąc w Laskach zainteresowała się m.in. metodyką nauczania orientacji przestrzennej. Widziała efekty naszej pracy, tj. samodzielnie poruszające się dzieci i młodzież. Polskie doświadczenia chciała przenieść na Ukrainę i w związku z tym zaprosiła dwie osoby do pracy w Międzynarodowej Szkole Matek organizowanej w czasie wakacji z inicjatywy Centrum. Pojechaliliśmy razem z żoną, Jadwigą Kuczyńską-Kwapisz.

„Międzynarodowa Szkoła Matek” odbyła się w lipcu bieżącego roku na Krymie, w miejscowości Ałubka, w Sanatorium Dziecięcym im. Borcena. Było to miejsce wyjątkowe ze względu na klimat, niezwykle piękną przyrodę, a także położenie. Mieszkaliśmy nad samym brzegiem Morza Czarnego i jednocześnie u podnóża pasma gór krymskich.

Warunki pobytu dla rodzin z niewidomymi dziećmi i wielu rehabilitantów i wolontariuszy były bardzo trudne – wieloosobowe sale i wspólna mała łazienka.

W zajęciach rehabilitacyjnych uczestniczyło 15 matek, 2 dzielnych ojców oraz piętnaścioro niewidomych dzieci z Ukrainy i Rosji w wieku od roku do siedemnastu lat. Część dzieci przyjechało ze swoim rodzeństwem.

Specjaliści prowadzący zajęcia z dziećmi i ich rodzicami pochodzili z różnych ośrodków akademickich i szkolno-wychowawczych: z Uniwersytetu w Charkowie, Uniwersytetu w Sankt Petersburgu, z Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie, z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, no i ja z Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niewidomych w Laskach. Bardzo pomocni byli wolontariusze - studenci i nauczyciele z Charkowa i Kijowa. Łącznie w programie brało udział 50 osób. „Międzynarodowa Szkoła Matek” trwała 12 dni i pomimo trudnych warunków bardzo szybko można było zaobserwować powstające przyjacielskie więzi, szczególnie pomiędzy matkami, a także wzajemnie świadczoną pomoc. Każdy dzień rozpoczynał się gimnastyką i pływaniem (lub nauką pływania). Potem były indywidualne zajęcia wg programu dostosowanego oddzielnie dla każdego dziecka i jego rodziny, prowadzone przez

psychologów, logopedów i tyflopedagogów. Dzieci korzystały również z masażu leczniczego. Z żoną prowadziliśmy zajęcia z orientacji przestrzennej i samodzielnego poruszania się. Były one bardzo zróżnicowane szczególnie ze względu na wiek, możliwości intelektualne i motoryczne dzieci. Był to inny rodzaj zajęć niż proponowali rosyjscy i ukraińscy specjaliści, w związku z czym często towarzyszyli nam zaciekawieni wolontariusze i inni pracownicy. Po południu i wieczorem odbywały się grupowe zajęcia psychoterapeutyczne dla rodziców. W tym czasie dla dzieci organizowano zabawy ruchowe, bajkoterapię i terapię zajęciową. Zarówno rodzice i zatrudnieni profesjonaliści wysoko ocenili efektywność „Międzynarodowej Szkoły Matek”. W związku z tym przygotowywana jest obecnie nowa edycja Szkoły na rok 2009.

Integracja niewidomych z pełnosprawnymi na zajęciach sportowych w szkole masowej

Ewa Żmuda-Trzebiatowska – Nauczycielka oraz menedżer

ds. public relations Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie

Jestem magistrem filologii germańskiej oraz menedżerem ds. public relations. Poza nauczaniem zajmuję się kreowaniem wizerunku szkoły.

Mieszkam w Świnoujściu na wyspie Wolin. Pracuję w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie. Zajmuję się również szkolną stroną www.zsp.wolin.pl.

We wrześniu b.r. przyjęliśmy do Liceum Ogólnokształcącego (klasa o profilu dziennikarskim) niewidomą od urodzenia uczennicę. Uczniowie i nauczyciele stanęli wobec nowych wyzwań.

Bardzo istotną sprawą był problem integracji Pauliny z uczniami pełnosprawnymi. Udało się tego dokonać. Bardzo pomocny był projekt Goalball – Szczecin Miasto Mistrzów Świata opracowany i sfinansowany przez Uniwersytet Szczeciński i Miasto Szczecin, a którego realizacja uświadomiła, w jaki sposób można to zrobić podczas zajęć sportowych.

Goalball jest to gra piłką dźwiękową, którą lokalizuje się za pomocą słuchu. Jest to gra parterowa i wymaga przestrzegania określonych reguł. To jedyna w Polsce gra zespołowa dla osób z dysfunkcją narządu wzroku.

Pomoce optyczne w rehabilitacji narządu wzroku

Grażyna Machura – Terapeuta widzenia

Próbowano stworzyć różne definicje osób słabowidzących. Pani Machura podała nam tę definicję patrząc pod kątem funkcjonalności takiej osoby.

„Osoba słabowidząca to osoba, która mimo używania okularów korekcyjnych ma kłopoty z wykonywaniem czynności wzrokowych, ale która może poprawić swoją zdolność poprzez zastosowanie pomocy optycznych”

Wymieniła cele rehabilitacyjne:

- bezpośredni – poprawa sprawności w posługiwaniu się wzrokiem, gdzie punktem wyjścia są możliwości pacjenta, a nie jego ograniczenia
- ostateczny – pomoc w przezwyciężaniu upośledzenia, czyli przywrócenie tych osób społeczeństwu jako osób z defektem narządu wzroku, a nie jako upośledzonych w następstwie tego defektu.

Następnie pani Machura wymieniła najczęściej spotykane wady wzroku u osób słabowidzących takie jak: retinopatia cukrzycowa czy oczopląs. Przybliżyła nam poprzez szereg slajdów, jak osoby z poszczególnymi schorzeniami widzą. Jakie mają ograniczenia. Na koniec przedstawiła formy terapii oraz sprzęt rehabilitacyjny i pomoce optyczne, które w danych wadach wzroku są najbardziej pomocne.

„– A co niewidomy robił w metrze?” – przełammy stereotypy

Magdalena Kornetka, Fundacja Unia Pomocy Niepełnosprawnym Szansa

Przygotowując się do tego wystąpienia długo zastanawiałam się nad tym: co właściwie przeciętny Polak, wie o ludziach niewidomych? O ich potrzebach, odczuciach, oczekiwaniach? I doszłam do żenującego wniosku. My się po prostu nie znamy!

No bo nikt bez konieczności, dla samej tylko chęci poznania, między szkołą, pracą a rodziną, nie zacznie interesować się tą tematyką. Tak jak większość ze środowiska niewidomych, bez potrzeby nie zagłębia się w zagadnienia rehabilitacji osób głuchoniemych czy np. z chorobą Downa. Pomyślmy zatem: kiedy mówi się w mediach o inwalidach wzroku? Zazwyczaj tylko w dwóch przypadkach: w pierwszym, kiedy osoba niewidoma odniesie olbrzymi sukces, jak choćby znany na całym świecie tenor Andrea Bocelli i w drugim - gdy zdarzy się tragedia.

Tak właśnie się stało, kiedy całkiem niedawno Warszawą wstrząsnęła wiadomość o wypadku, jakiemu uległ w metrze niewidomy student. Nie będę tu opisywać przyczyn, nikogo winić albo rozgrzeszać, ta tragedia ukazała, jaki obraz osób niewidomych, ile stereotypów i wręcz absurdalnych poglądów tkwi w świadomości przeciętnych Polaków. Jak odebrała tę wiadomość pełnosprawna część społeczeństwa? Jedni byli oburzeni na brak odpowiednich zabezpieczeń, ale często dało się słyszeć też opinie i komentarze przerażające na równi z tą tragedią. Posłuchajcie Państwo, co udało mi się znaleźć na forach internetowych, w wywiadach zamieszczonych na łamach prasy oraz niechcący podsłuchać, choćby w metrze i od razu przepraszam wszystkich, za niezbyt wysublimowane, a czasem nawet obraźliwe słowa, ale chcę przytoczyć te cytaty w ich oryginalnej formie:

„– A co w ogóle niewidomy robił w metrze? Kto go wypuścił z ośrodka?”

„Jeżeli jeden zmysł zanika, to pozostałe się wyostrowają. U niewidomych słuch. Kolesi był ślepy, czy może jeszcze głuchy, że zachciało mu się wpadać pod cholernie hałasujący pociąg”

„Nie sądzicie, że dwie tak niedowidzące osoby na mieście razem stanowią zagrożenie?”

Szokujące - nieprawdaż? Wychodzi na to, że część naszych rodaków uważa, że niewidomi i niedowidzący nie powinni się uczyć, pracować, a jeśli już to we własnych domach albo w zamkniętych ośrodkach. Jak to możliwe, że w trzecim tysiącleciu, w Polsce, kraju należącym do UE, powszechna świadomość dotycząca inwalidów wzroku jest tak niska?

Czy to wina mediów, niezainteresowanego społeczeństwa, czy może nas samych, środowiska niewidomych i ich rodzin, przyjaciół? Za mało mówimy o naszym małym świecie, a przecież wielu niewidomych to postacie o silnej osobowości, z wybitnymi zdolnościami w różnych dziedzinach. A tak naprawdę społeczeństwo, gdy mówi się o słynnych przedstawicielach środowiska niewidomych, wymienia tylko muzyków takich jak : Ray Charles, Andrea Bocelli, Stevie Wonder. Większość osób patrzy na całe środowisko niewidomych poprzez pryzmat jednostki, o której słyszeli, a słyszeli tylko o wybitnych muzykach, więc żyją w przeświadczeniu, że każdy inwalida wzroku posiada słuch absolutny, a co za tym idzie - wybitny talent muzyczny. Państwo doskonale wiedzą, że nie jest to prawda, ale mówmy o tym głośno. Uświadommy innym, że to mit. Zróbmy coś, aby widzący dowiedzieli się, że wiele bodźców dźwiękowych, które oni automatycznie ignorują, niewidomych mogą rozpraszać. Jeśli myśłą Państwo, że to oczywiste, to jesteście w wielkim błędzie. To jest stereotyp, który cały czas funkcjonuje w społeczeństwie i który musimy wspólnie obalić, m.in. przedstawiając sylwetki niewidomych, którzy osiągnęli sukces w innych dziedzinach. A nie było i nie jest ich mało: politycy, naukowcy, pisarze, nauczyciele. Ja chciałabym przedstawić sylwetkę niewidomego malarza, bo o ile wzrok dla muzyka nie wydaje się być koniecznością, to dla malarza wydawałoby się, jest nieodzowny. Jednak i na tym polu działalności artystycznej znalazł się niewidomy śmiałek, o którym usłyszał świat.

Esref Armagan urodził się w 1953 r. w ubogiej, stambulskiej rodzinie. Mimo, że nie zdobył formalnego wykształcenia i nigdy nie widział nawet światła, to potrafi tworzyć obrazy z zachowaniem proporcji, perspektywy, a nawet operuje cieniem. Przez ostatnie 35 lat wypracował swój własny, niepowtarzalny warsztat pracy. Rysuje i maluje farbami olejnymi, używając palców u rąk zamiast pędzla. Do pracy potrzebuje absolutnej ciszy. Tworząc nowe dzieło, najpierw szkicuje pieczołowicie kontur pracy, wyczuwany opuszkami palców, potrzebuje czuć, że jest wewnątrz swoich rysunków. I rzeczywiście - kiedy rysuje obrys morza, często zastanawia się, czy powinien założyć kamizelkę ratunkową, żeby nie utonąć. Kiedy już jest zadowolony z konturu pracy, zaczyna nakładać farbę olejną na palce. Ponieważ używa na raz tylko jednego koloru, musi czekać od 2 do 3 dni aż farba wyschnie i będzie mógł nałożyć inny kolor. Jest pierwszym i jedynym człowiekiem na świecie, który wypracował i stosuje taką technikę w swojej pracy. Do wszystkiego doszedł sam. Rozwinął też swoją

własną metodę malowania portretów. Prosi osobę widzącą, aby obrysowała kontur zdjęcia, potem odwraca papier i wyczuwając kontur obrysu, przenosi go z pamięci na arkusz papieru, dodając na końcu kolor. W ten sposób namalował już portrety m.in.: pierwszej byłej damy Turcji, obecnego prezydenta oraz premiera. Jego fenomen zainteresował naukowców. W 2004 roku był obiektem badań ludzkiego postrzegania prowadzonych przez Johna Kennedy'ego z Uniwersytetu w Toronto. Rysował wówczas rzędy szklanych naczyń, sięgające od pierwszego planu obrazu daleko w głąb. Obecnie ma 55 lat, żonę i dwoje dzieci. Swoje prace wystawiał na licznych wystawach w Turcji, Holandii i Czechach. Często udziela wywiadów zarówno w prasie jak i w telewizji. Występował m.in. w BBC i ZDF. Swoją pracą i determinacją przełamuje stereotypy dotyczące osób niewidomych. Więcej informacji o tym niesamowitym malarzu mogą Państwo znaleźć na stronie Internetowej:

www.esrefarmagan.com – serdecznie polecam.

Ale nie musimy szukać aż w Turcji, wybitny niewidomy artysta plastyk znajduje się też wśród nas, w polskim środowisku niewidomych. To autor statuetek, którymi nasza fundacja wyróżnia swoich Idoli - znakomity artysta, wykładowca ASP, – profesor Andrzej Dłużniewski.

Przykładów jest wiele, ale czy przeciętny obywatel zdaje sobie sprawę, jak wiele jednostek wybitnych było inwalidami wzroku? Czy wie, z jakimi problemami borykają się na co dzień? Aby zmienić wizerunek osób niewidomych i niedowidzących, musimy o tym mówić, nie tylko przy okazji takich konferencji, jak ta, ale codziennie.

Spotkanie z Innym w przestrzeni społecznej
dr Grażyna Kwaśniewska Zakład Psychopedagogiki Specjalnej Uniwersytetu
im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Ryszard Kapuściński jest osobą, która spotykała Innego i chciała go spotkać. Ja chciałabym poprzez twórczość Kapuścińskiego dotknąć kwestii tych spotkań z Innym. Kogo spotykamy? Dlaczego? W jakich okolicznościach?

Podczas wystąpień innych referentów wspomniano liczne momenty, w których ludzie nie wychodzą na takie spotkania, bo nie wiedzą kiedy i jak je zacząć. Ja odwołam się do twórczości Ryszarda Kapuścińskiego i jednego z największych polskich filozofów dialogu - ks. Tischnera. Pierwszy cytat, który jest wyjściem tych przemysłów to:

„Podbić, skolonizować, opanować, uzależnić - to odruch wobec innych, nieustannie powtarzający się w całej historii naszej planety.”

Inność zawsze nas raziła, budziła nasze wrażenia, ale szokowała i szokuje nas w świecie przyrody, oraz w każdej sferze życia społecznego. Człowiek buduje swoją tożsamość podczas spotkań z Innym.

Ja chciałabym opowiedzieć jak spotykaliśmy się w naszej historii i dlaczego teraz mamy problemy ze spotkaniem z Innym. Przytoczę fragment wykładu wiedeńskiego jaki wygłosił Ryszard Kapuściński, który przedstawi to, co do tej pory działo się podczas spotkania z Innym.

„ ... początek czasów nowożytnych. Wielka wyprawa Europy na podbój świata, zniewolenie Innego, grabież tego, co posiadał, zapisała się w dziejach naszej planety kartami krwi okrucieństwa. Wizerunek Innego, jaki mają wówczas wyruszający na podbój planety Europejczycy, to obraz nagiego dzikusa ludożercy, poganina, którego poniżenie i podeptanie jest świętym prawem i obowiązkiem Europejczyka, białego i chrześcijanina.”

Działo się tak dlatego, że na spotkanie z Innym wysyłaliśmy osoby grubiańskie o niskiej moralności, niewykształcone, awanturnicze, o niskiej kulturze: włóczęgów, bandytów, szubrawców. Bo trudno było namówić uczciwych obywateli na tak odległą podróż. Dlatego, że Europa wysyłała na pierwsze spotkanie z Innym swoich najgorszych przedstawicieli, położyło cień na nasze stosunki z Innymi, ukształtowało nasze poglądy na temat inności. Dało to przyczynek do fobii i wrogości wobec innych.

Ksiądz Tischner za to uważa, że spotkanie z Innym to nasz fundamentalny obowiązek, powinność i nakaz etyczny. Odrzuca wojnę i napaści, krytykuje obojętność, izolację, za to nakazuje zbliżenie i otwartość.

Jak możemy to robić współcześnie? Musimy się spotykać doświadczając. Nie możemy się podporządkowywać. Musi to być wspólna empatyczna wrażliwość takiego spotkania.

Wizja nie jest najważniejsza – o sztuce sprawozdawstwa sportowego Włodzimierz Szaranowicz, polski dziennikarz i komentator sportowy

Bardzo dziękuję za zaproszenie mnie na konferencję. Kiedy Pan Krzysztof zadzwonił do mnie i powiedział:

- Musi Pan przyjść.
- Nie tylko muszę, ale chcę – odpowiedziałem.

Bardzo wiele zawdzięczam ludziom, którzy nie widzą, a wszystko, co staram się przekazać, potrafią fantastycznie odebrać i poczuć. Przed wielu laty, 31 lat temu, kiedy zgłosiłem się na konkurs do Polskiego Radia, pierwszym etapem eliminacji była weryfikacja naszych głosów. Pamiętam, że ówczesny szef Bogdan Tuszyński zaprowadził nas przed oblicze komisji, gdzie zasiadali znani realizatorzy radiowi i powiedział:

- A teraz Panowie, proszę bardzo, popiszcie się.

Byliśmy stremowani, nie w głowie nam były popisy. Musieliśmy zrobić coś na

kształt sprawozdania z wyobraźni, a następnie przeczytać wiadomość i opowiedzieć jakąś zabawną historię. Pamiętam, że mimo szczerych chęci, nie za bardzo nam to wychodziło, ale jeden z realizatorów powiedział do mojego późniejszego szefa:

– Bogdan, to jest dobry głos, możesz go spróbować oszlifować.

Tak zacząłem regularną pracę w radiu. Co tydzień byliśmy oceniani przez słuchaczy. Wiedząc, że nasz szef jest zbyt zajęty człowiekiem, aby śledzić każdy nasz krok, dziwiliśmy się, że nasze oceny są aż tak bardzo szczegółowe i wnikliwe. Po jakimś czasie okazało się, że te recenzje pisze niewidomy z Jarosławia, nasz równoletek Marek Strachoń. On wydawał pierwsze poważne recenzje z naszej pracy dotyczące prawdy o tym, jak mówimy, czy jest to udawane, a może prawdziwe, czy czuć emocje i entuzjazm, czy potrafimy dotrzeć do słuchaczy.

Dla wielu, wielu ludzi radia najistotniejszy jest tak zwany teatr wyobraźni, kiedy musimy sobie wyobrazić jak powinno wszystko wyglądać. Pamiętam, że kiedyś wielki fanatyk radia i boksu, dawny dyrektor emisyjny Pan Gocławski wziął mnie na stronę i powiedział: – Młody człowieku, myślę, że ma Pan pewną zdolność do przekazywania relacji, ale byłoby ważne, gdyby nauczył się Pan opisywania tego, co chce Pan ludziom przekazać. Trzeba czasem zauważyć detale, aby od nich wyjść do rzeczy istotniejszych. Od szczegółu do ogółu tak, aby można było wyobrazić sobie panującą atmosferę.

Muszę przyznać, że była to dla mnie, młodego dziennikarza, jedna z najważniejszych lekcji.

Technik tyfloinformatyk – jako nowy zawód

Hanna Stachera – Nauczycielka Technikum w Laskach

Technikum dla Niewidomych w Laskach pragnąc dostosować swój profil kształcenia do możliwości osób z dysfunkcją wzroku, a także wymogów rynku pracy, podjęło działania mające na celu wpisanie nowego zawodu – technik tyfloinformatyk - do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Absolwenci szkoły objęci kształceniem w zawodzie technik tyfloinformatyk czteroletniego technikum na podbudowie programowej gimnazjum, po zdaniu z wynikiem pozytywnym państwowego egzaminu zawodowego, uzyskiwaliby certyfikat potwierdzający kwalifikacje zawodowe w tym zawodzie.

Zawód technik tyfloinformatyk w założeniu stanowi wykształcenie techniczne informatyczne. Podstawa programowa kształcenia w tym zawodzie będzie pokrywała się w około 70% z podstawą programową kształcenia w zawodzie technik informatyk, a w 30% będzie zawierała treści z obszaru informatyki w zakresie tworzenia i obsługi programów i urządzeń dla osób z dysfunkcją wzroku

Zawód technik tyfloinformatyk to szansa dla osób z dysfunkcją wzroku na znalezienie zatrudnienia, bądź dalszego kształcenia w dziedzinie informatyki, z racji stale rosnącej roli informatyki i rozszerzającemu się rynkowi pracy dla osób wykształconych w tej dziedzinie.

Szczególnie cennym atutem przyszłych absolwentów będzie umiejętność tworzenia stanowiska pracy dla osoby z dysfunkcją wzroku, co może także w przyszłości ułatwić zatrudnianie osób z dysfunkcją wzroku w różnego typu firmach do pracy przy komputerze.

1. Dotychczasowe doświadczenia w realizacji programu technik informatyk w Technikum dla Niewidomych w Laskach.

Podstawa programowa kształcenia w zawodzie technik informatyk (zatwierdzone przez MEN z symbolem 312[01]) zawiera podział na cztery bloki programowe:

- podstawy wiedzy technicznej i gospodarka rynkowa,
- systemy komputerowe,
- programy użytkowe,
- wybrane techniki programowania.

W kolejnym bloku podstawa programowa przewiduje następujące specjalizacje:

- systemy zarządzania bazami danych,
- komputerowe wspomaganie projektowania,
- grafika komputerowa,
- techniki multimedialne,
- eksploatacja sprzętu komputerowego.

Nie jest możliwe zrealizowanie tej podstawy programowej w pełni w kształceniu osób z dysfunkcją wzroku. W szczególności dotyczy to treści kształcenia ujętych w trzecim bloku podstawy programowej kształcenia, nazwanej „Programy użytkowe”, z których wynika, iż uczeń między innymi powinien umieć:

- tworzyć grafikę rastrową
- tworzyć grafikę wektorową
- zmieniać atrybuty i modyfikować obiekty graficzne,
- importować i eksportować grafikę
- skanować obrazy,
- przedstawiać wyniki obliczeń w postaci graficznej,
- tworzyć raporty z wykorzystaniem grafiki,
- przetwarzać komputerowo obraz wideo,

- wykorzystywać programy multimedialne wspomagające naukę,
- posługiwać się dokumentacją techniczną.

Także około 20% treści w pozostałych blokach podstawy programowej odnosi się do umiejętności, które nie mogą zostać w pełni nabyte przez osoby z dysfunkcją wzroku.

Nasz program nauczania, oparty na wymienionej podstawie programowej pozwolił na dobre przygotowanie uczniów słabowidzących do egzaminu zawodowego. Egzamin zawodowy składa się z części teoretycznej i części praktycznej. W części praktycznej uczniowie powinni uzyskać 75% punktów, aby zdać egzamin z wynikiem pozytywnym. Do tej pory, to znaczy przez dwa lata, 100% uczniów naszego technikum zdało egzamin zawodowy uzyskując tytuł technik informatyk. Dla przykładu, jeden z naszych ubiegłorocznych absolwentów studiuje na Wydziale Informatyki Akademii Podlaskiej w Siedlcach.

Cieszymy się z tego ogromnie, ale też te lata doświadczeń pozwalają nam wysnuć wnioski dotyczące edukacji informatycznej osób z dysfunkcją wzroku. W trakcie realizacji programu, w dużej części należało modyfikować program nauczania, dostosowując go do możliwości i potrzeb uczniów. Dla osób niewidomych wprowadziliśmy w miejsce przedmiotów związanych z grafiką i multimediami treści związane z oprogramowaniem i sprzętem dla osób niewidomych. Indywidualizowaliśmy program tak, aby z jednej strony uwzględniał możliwości, potrzeby i zainteresowania ucznia, a z drugiej w jak największej części spełniał założenia podstawy programowej.

Te doświadczenia skłoniły nas do podjęcia działań w kierunku wprowadzenia nowego zawodu w klasyfikacji zawodów, bardziej dostosowanego do profilu kształcenia osób z dysfunkcją wzroku. Tak powstał pomysł Pani Dyrektor szkoły – Agaty Kunickiej Goldfinger i nauczycieli przedmiotów zawodowych - powstania nowego zawodu technik tyfloinformatyk. Rozpoczęliśmy starania o wpisanie tego zawodu do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Na bazie kilkuletnich doświadczeń zostały wypracowane nowe metody, treści i środki dydaktyczne, które zostały ujęte w nowej podstawie programowej.

2. Założenia podstawy programowej zawodu technik tyfloinformatyk.

W poniższej tabeli przedstawiono propozycję podziału godzin na bloki programowe w kształceniu w zawodzie technik tyfloinformatyk.

Podział godzin na bloki w kształceniu w zawodzie technik tyfloinformatyk:

Numer bloku	Nazwa bloku programowego	Minimalna liczba godzin w cyklu kształcenia
Blok 1	Tyflotechnologia	14 %
Blok 2	Systemy komputerowe i programy użytkowe	36 %
Blok 3	Wybrane techniki programowania i podstawy wiedzy technicznej	16%
Blok 4	Podstawy działalności zawodowej	14 %
Blok 5	Godziny do rozdysponowania przez autora programu, w tym zajęcia specjalizacyjne	20%
	Razem	100%

Praktyka zawodowa – 4 tygodnie.

Podstawa programowa kształcenia w nowym zawodzie wprowadzałaby do programu nauczania niezbędny blok programowy tyflotechnologia. W ramach tego bloku znalazłyby się dwa przedmioty: tyfloinformatyka i tyflotechnika.

Tyfloinformatyka to przedmiot dotyczący obsługi komputera, wykorzystania oprogramowania komputerowego i posługiwania się w jak najszerszym zakresie Internetem przez osoby z dysfunkcją wzroku.

Tyflotechnika to nauka o urządzeniach, sprzęcie komputerowym i innych rodzajach sprzętu pomocnego osobom z dysfunkcją wzroku.

Absolwenci szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik tyfloinformatyk: czteroletniego technikum na podbudowie programowej gimnazjum lub dwuletniej szkoły policealnej na podbudowie programowej szkoły dającej wykształcenie średnie, będą przygotowani do złożenia państwowego egzaminu zawodowego, w zawodzie technik tyfloinformatyk.

Istotnym elementem podstawy programowej w zawodzie technik tyfloinformatyk jest założenie, że w wyniku kształcenia absolwent znajdzie zatrudnienie na stanowisku proponowanym osobom z wykształceniem technik informatyk, przez pokrewieństwo tych zawodów. Zaś jednym z celów kształcenia jest umiejętność stworzenia stanowiska pracy dla innej osoby z dysfunkcją wzroku. Zważywszy zapotrzebowanie rynku pracy może to być szansa na zatrudnienie osób z dysfunkcją wzroku na stanowiskach pracy wymagających obsługi komputerów i znajomości

technik informacyjnych a także na podjęcie studiów wyższych w tym zawodzie.

Konferencja, na której mamy przyjemność gościć i towarzysząca jej wystawa, pokazuje nam jak wiele jest urządzeń, programów komputerowych i sprzętu dla osób z dysfunkcją wzroku. Uświadamia nam także, że razem z rozwojem techniki komputerowej, informacyjnej i nawigacyjnej ten sprzęt będzie obejmował coraz szersze obszary aktywności osób z dysfunkcją wzroku. Osoba z wykształceniem technik tyfloinformatyk będzie legitymowała się znajomością tego sprzętu i oprogramowania komputerowego, będzie przygotowana do wdrażania nowych urządzeń i stosowania nowych technologii. Będzie pomocna środowisku osób z dysfunkcją wzroku.

3. Różnica w ilości zaplanowanych godzin na poszczególne bloki programowe w stosunku do podstawy programowej zawodu technik informatyk.

Podział godzin na bloki w kształceniu w zawodzie technik informatyk:

Numer bloku	Nazwa bloku programowego	Minimalna liczba godzin w cyklu kształcenia
Blok 1	Podstawy wiedzy technicznej i gospodarka rynkowa	10%
Blok 2	Systemy komputerowe	30%
Blok 3	Programy użytkowe	20%
Blok 4	Wybrane techniki programowania	20%
Blok 5	Godziny do rozdysponowania przez autora programu, w tym zajęcia specjalizacyjne	20%
	Razem	100%

Praktyka zawodowa – 4 tygodnie.

Jak widać z porównania tabel zawierających bloki programowe zawodu technik informatyk i technik tyfloinformatyk są to zawody pokrewne. Cele programowe, treści kształcenia a także zalecenia dotyczące oceniania w tych zawodach pokrywają się w około 70%. Szczegółowo są one przedstawione w projekcie podstawy programowej kształcenia w zawodzie technik tyfloinformatyk.

Podsumowanie

Projekt podstawy programowej został opracowany w zespole przedmiotowym nauczycieli przedmiotów zawodowych i powstał dokument, który czeka na zatwierdzenie przez organy nadrzędne.

Mamy nadzieję, że podjęte działania zakończą się sukcesem. Byłoby to dla Dyrekcji i nauczycieli Technikum dla Niewidomych w Laskach uwieńczeniem starań o dostosowanie kształcenia do możliwości osób z dysfunkcją wzroku, a jednocześnie starań o dostosowanie profilu kształcenia do wymogów zarówno rynku pracy jak i perspektyw dalszego kształcenia dla uczniów. Informatyka i technologia informacyjna jest rozwijającą się dynamicznie dziedziną wiedzy o szerokich zastosowaniach, stwarzających z roku na rok nowe możliwości. Mamy nadzieję, że nasze starania będą z pożytkiem dla naszych wychowanków.

10. WYPOWIEDZI PRZEDSTAWICIELI ZWIĄZKÓW NIEWIDOMYCH Z INNYCH KRAJÓW

Rehabilitacja niewidomych w Gruzji – Rewaz Majsuradze

Ślepotą to najbardziej dotkliwa niepełnosprawność. Osoby, które urodziły się niewidome i te, które straciły wzrok później, napotykają trudności w zaakceptowaniu swojej sytuacji, a także mają problemy z przystosowaniem się. Z tego powodu w każdym kraju powinny powstać odpowiednie ośrodki dla osób niepełnosprawnych oraz powinny być uchwalone właściwe ustawy i rozporządzenia.

Obecnie w Gruzji nie ma ani ośrodków rehabilitacyjnych ani odpowiednich ustawień prawnych. Dlatego też gruziński związek niewidomych stara się objąć opieką swoich członków na tyle, na ile jest to możliwe.

Gruziniński związek niewidomych został założony w 1926 r. W czasach ZSRR, dzięki dotacjom rządowym związek rozwijał swoją działalność. Z tego powodu skupiał większą uwagę na przystosowanie oraz edukację osób z dysfunkcją wzroku. Związek założył ponad 40 spółdzielni i organizacji na terenie całego kraju, w których do 1990 r. było zatrudnionych 2500 osób. W każdym z ośrodków mieściło się biuro ds. rehabilitacji. Rehabilitacja osób miała miejsce na dwóch płaszczyznach:

- zawodowej, każda spółdzielnia miała zatrudnionego instruktora, co oznaczało poprawę umiejętności obsługi urządzeń używanych w pracy,
- przystosowania do samodzielności poprzez naukę brajla osób, które utraciły wzrok, a także przeszkolenie ich w zakresie orientacji przestrzennej.

Wszystko to miało miejsce w czasach ZSRR. Rozpad Związku Radzieckiego spowodował zmiany gospodarcze, co doprowadziło do zakończenia sztucznych stosunków typowych dla gospodarki centralnie planowanej. Nasz kraj musiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości.

Związek nadal ma spółdzielnie pod swoją opieką, jednak urządzenia techniczne są przestarzałe, dlatego też nie jest możliwa dalsza produkcja. Obecnie nasze spółdzielnie utrzymują się z wynajmu pomieszczeń. Spółdzielnie zatrudniają 65 osób niewidomych, a nasz związek 106. Nie mamy żadnych sukcesów w rehabilitacji osób niewidomych. Jednak mimo naszych niskich przychodów staramy się nie stracić ani chwili.

W 2002 r. dzięki wsparciu Szwajcarskiej Fundacji Rozwoju i Firm, zakupiliśmy program mówiący Jaws oraz brajlowską drukarkę, co umożliwiło nam wznowienie wydawania brajlowskiego czasopisma „Sinatle”. Rozpoczęliśmy organizowanie szkoleń komputerowych dla osób niewidomych.

W Gruzji nie ma żadnych ustaw gwarantujących poprawę życia osób niepełnosprawnych. W 2003 r. związek niewidomych oraz 16 organizacji pozarządowych powołało koalicję na rzecz samodzielnego życia. Razem staramy się przekonać rząd, by uchwalił ustawy chroniące osoby niepełnosprawne w naszym kraju. Powinno się powołać radę na rzecz osób niepełnosprawnych, która zajęłaby się koordynowaniem wdrażania koniecznych zmian. Dzięki pomocy Amerykańskiej Agencji Rozwoju Międzynarodowego nasza koalicja opracowała i przedstawiła w parlamencie odpowiednią ustawę, w której wzięto pod uwagę wszystkie konieczne kwestie. Parlament zapowiedział uchwalenie tej ustawy w najbliższym czasie. Kolejnym naszym krokiem jest powołanie Rady Osób Niepełnosprawnych.

Na zakończenie chciałbym powiedzieć, że jest mi przykro, ponieważ nie możemy przedstawić swoich specjalnych osiągnięć, a to dlatego, że jak na razie ich po prostu nie ma. Mamy jednak ogromną nadzieję, że uda nam się to w najbliższej przyszłości.

**Instytut badań i Rozwoju technologii Komputerowych w Erewaniu
– Yerevan Computer R&D Institute (YCRDI) – prof. A.T. Kuchukyan – Dyrektor techniczny; dr S.T. Karapetyan – Kierownik Laboratorium**

Instytut został założony w 1957 r., obecnie zatrudnia 250 pracowników. Ma doświadczenie w rozwoju oraz wdrażaniu czterech rodzajów komputerów, a także systemów komputerowych dla celów ogólnych i specjalistycznych. Codziennie nad nowymi technologiami pracują matematycy, programiści, administratorzy systemu, specjaliści w branży elektronicznej i technologicznej, projektowania i testowania.

Wszyscy staramy się rozwiązać problem w przełamywaniu barier cyfrowego dostępu do informacji, by zapewnić równy dostęp dla wszystkich obywateli:

- 1) bogatych i biednych,
- 2) w stolicy i w innych rejonach,
- 3) dla osób dobrze wykształconych i tych bez wykształcenia,
- 4) zdrowych i niepełnosprawnych.

W Armenii jest ok. 10 tysięcy osób niewidomych oraz około 30 tysięcy słabowidzących – to najbardziej aktywna grupa osób niepełnosprawnych. Związek niewidomych ma swoje oddziały na terenie całego kraju. Niestety, nie mamy dostępu do wszystkich nowości wspomagających rehabilitację osób z dysfunkcją wzroku, pomijając nawet fakt, że obecnie nie ma syntezatorów mowy dedykowanych osobom mówiącym w językach: armeńskim, gruzińskim itp., to reszta jest poza możliwościami finansowymi naszych obywateli z powodu ich bardzo wysokiej ceny.

Popatrzmy:

Technologia mowy syntetycznej

Licencja Jaws +Open Book +Cake Walk = 3000 USD

Szkolenia z programu Jaws to koszt 845 USD w warunkach domowych, dla porównania na przykład w Anglii: całodzienne 400 Euro + podatek VAT + dodatkowe koszty.

Dostępne środki pomocowe:

Armeński screen reader (AREV) – skrót pochodzi od ang. Armenian Reading Equipment with Voice (armeńskie urządzenie do głosowego odczytu – przyp. tłumacza). W AREV zastosowano język armeński do rozpoznawania i drukowania dokumentów, a interfejs został specjalnie przygotowany dla użytkownika z dysfunkcją wzroku dzięki głosowym kontrolkom. Oto skrócona historia AREV:

AREV-1 (2003 – 2005)– główne funkcje:

- samouczek klawiatury,
- kontrola systemu AREV,
- biblioteka,
- skanowanie i odczytywanie dokumentów,
- odczytywanie tekstów i dokumentów,
- wczytywanie dokumentów i tekstów,
- odbieranie i wysyłanie poczty elektronicznej,
- możliwość przeglądania stron w języku armeńskim,
- odtwarzacz,
- organizator i kalkulator.

Szkolenie z programu AREV w szkole nr 14.

Praca z systemem AREV w szkole nr 14 w Erewaniu.

Praca z systemem AREV w ośrodku dla niewidomych w Erewaniu.

Główne funkcje AREV-2 (2005 – 2006):

Warunek 1 (AREV-2)

- odbiór informacji multimedialnych z dyskietki, pamięci flash lub płyty CD,
- grafika,
- powiększenie ekranu,
- drukowanie w brajlu,
- możliwość odczytu tekstów w językach angielskim i rosyjskim.

Główne funkcje AREV-2 (warunek 2)

- przełączanie się między trybami działania,
- zamiana głosu męskiego na żeński za pomocą jednej komendy,
- cztery poziomy prędkości czytania zmienne za pomocą komend,
- praca samodzielna lub grupowa,
- przeglądanie stron internetowych bez ograniczeń,
- wysyłanie e-maili z załącznikami, w tym plikami audio/video,
- praca z programem Microsoft Word.

Instalacja AREV-2 (2006 – 2007)

W 2006 r. program AREV-2 został zainstalowany w armeńskich szkołach i bibliotekach: Ashtarak, Hrazdan, Stepanavan, Kapan, Charentsavan w zakresie jego użytkowania przeszkolono ponad 80 osób niepełnosprawnych, utworzono ośrodek AREV w instytucie w celu rozwoju, szkolenia i wsparcia technicznego AREV. Instytut przygotował stronę internetową pomagającą użytkownikom AREV.

Główne funkcje AREV-3 oraz jego wdrożenie (2007-2008)

AREV-3 posiada takie same funkcje jak AREV-2, dodatkowo dołączony jest pakiet samouczka. Nie jest wymagane dobre opanowanie obsługi komputera przez osobę niepełnosprawną, wystarczą tylko krótkie instrukcje, ani nie ma konieczności korzystania ze szkoleniowca, by opanować program AREV.

AREV-3 został zainstalowany w 11 szkołach, bibliotekach oraz innych ośrodkach.

W ramach państwowego programu dofinansowań, MoLSA dostarcza laptopy z zainstalowanym oprogramowaniem AREV dwudziestu osobom rocznie. Program będzie kontynuowany w latach 2009 – 2010.

Armeńska Biblioteka Narodowa zamierza otworzyć ośrodek tyfloinformatyczny, gdzie ma być zainstalowane oprogramowanie AREV-3.

Szkolenie w zakresie obsługi oprogramowania AREV-3 odbywa się w szkole Vana-dzor nr 5 oraz w ośrodku Armavir.

Dane do obsługi programu AREV-3

Dane techniczne:

- komputer PC Pentium 4, 512 Mb, HDD 60 Gb,
- skaner (każdego rodzaju),
- opcjonalnie drukarka (każdego rodzaju),
- słuchawki (każdego rodzaju),
- opcjonalnie: modem.

Oprogramowanie:

- Windows XP,
- Pakiet AREV-3,
- Program Fine Reader 9.0.

Działanie ośrodka AREV w instytucie:

- szkolenie osób niepełnosprawnych,
- ulepszanie oprogramowania AREV,
- aktualizacja strony AREV,
- instalacja oprogramowania AREV,
- poradnictwo,
- darmowe porady i wsparcie użytkowników AREV,
- instalowanie nowszych wersji oprogramowania AREV, instrukcja
- organizowanie konkursów dotyczących opanowania oprogramowania AREV.

Planowany rozwój oprogramowania AREV

Chcemy, aby oprogramowanie AREV-4 mogło obsługiwać inne języki poprzez przystosowanie oprogramowania AREV-3 do użytkowania w danym języku z zastosowaniem określonego syntezyzatora mowy oraz programu Fine Reader 9.0.

W latach 2008-2009 planuje się przystosowanie oprogramowania AREV-4 dla rosyjskich użytkowników z dysfunkcją wzroku, a następnie przystosowanie go do innych wersji językowych w oparciu o analizę rynku tj. gruzińskiego, ukraińskiego.

Więcej informacji znajdą Państwo na stronie internetowej www.YCRDI.am.

Wdrożenie oprogramowania AREV zostało pozytywnie zaopiniowane przez cztery urzędy:

- porozumienie dotyczące oprogramowania AREV,
- zwolenników oprogramowania AREV,
- Związku niewidomych,
- Funduszu Armeńskiego.

Poparło je również:

- Stowarzyszenie otwartego społeczeństwa – fundusz armeński,
- Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych,
- IIZ / DVV – niemiecka fundacja.

Dzięki tak znaczącemu wsparciu, zainstalowano oprogramowanie AREV w trzynastu miejscach, przeszkolono ponad 300 osób, a 40 osób zostało wyposażonych w komputer PC z zainstalowanym oprogramowaniem AREV na własny użytek.

Mamy nadzieję, że to dopiero początek tych pozytywnych zmian i znajdą się środki na dalsze udoskonalanie oprogramowania AREV oraz na jego udostępnianie szerszemu gronu inwalidów wzroku.

Sytuacja osób niewidomych i słabowidzących w Szwecji a Szwedzkie

Stowarzyszenie Osób z Dysfunkcją Wzroku – Björne Karlsson, Stig Eriksson

Ze statystyk osób z dysfunkcją wzroku

Poniższe informacje opierają się na różnych źródłach. Jednym z nich jest ośrodek rehabilitacyjny dla osób z dysfunkcją wzroku prowadzony przez władze lokalne. Ośrodki takie działają na mocy prawa krajowego, ale jakość świadczenia usług i zakres ich działania są zależne od władz lokalnych.

Ponad 100 tysięcy osób z dysfunkcją wzroku jest zarejestrowanych w 32 lokalnych ośrodkach rehabilitacji widzenia:

- 3000 osób – 0-19 lat,
- 15000 osób – 20-64 lata,
- 82000 osób ma ponad 65 lat,
- 12000 osób należy do Instytutu Osób z Dysfunkcją Wzroku, z czego 3400 członków jest w wieku od 20 do 64 lat.

Osoby z dysfunkcją wzroku a zatrudnienie:

Krajowy ośrodek badawczy (SCB – skrót szwedzkiej organizacji, przyp. tłum.) regularnie przeprowadza badania dotyczące warunków życia szwedzkich obywateli przy uwzględnieniu osób niepełnosprawnych oraz liczbę zarejestrowanych.

Oto wyniki:

- 42% kobiet i 41% mężczyzn jest zatrudnionych lub prowadzi własną działalność gospodarczą
- Pracę w pełnym wymiarze godzin ma 29% kobiet i 54% mężczyzn
- 53% członków Instytutu Osób z Dysfunkcją Wzroku jest zatrudnionych lub prowadzi własną działalność gospodarczą
- 3500 osób z dysfunkcją wzroku jest zarejestrowanych w urzędzie ds. rynku pracy prowadzonego przez krajowy urząd pracy.
- Około 400 osób jest bez pracy, bądź bez jakiegokolwiek zajęcia.
- Około 1500 osób ma pracę, a ich pensja jest dofinansowana ze środków publicznych. Osoby te są wciąż zarejestrowane w urzędzie, gdyż pomoc finansowa zostaje zniesiona po 4 latach pracy. Po tym czasie pomoc jest jednakdalej świadczona, gdyż osoba niepełnosprawna mogłaby zostać bez pracy.
- 1500 osób bierze udział w różnych zajęciach: szkolenia zawodowe, praktykizawodowe lub podobne, mające na celu poprawę szansy na rynku pracy.

Jakie zawody wykonują osoby z dysfunkcją wzroku?

Nie ma specjalnych zawodów lub miejsc pracy dla osób z dysfunkcją wzroku. Nasz instytut wie o ponad 160 zawodach i stanowiskach pracy, na jakich pracują osoby z dysfunkcją wzroku, a ich liczba powoli się zwiększa. Znaczna liczba osób to masażyści lub fizykoterapeuci, są zatrudnieni również w biurach jako sekretarki lub telefoniści. Prócz tego, osoby z dysfunkcją wzroku są zatrudnione w produkcji przemysłowej, biznesie, edukacji, firmach komputerowych, firmach telemarketerskich oraz wykonują różne inne zawody.

Posiadamy listę zawodów na naszej stronie internetowej w języku szwedzkim.

Około 200 osób z dysfunkcją wzroku ma zatrudnienie w państwowym zakładzie pracy chronionej Samhall. Wielu z nich ma dodatkowe niepełnosprawności.

Specjalny program wsparcia rynku pracy prowadzony przez nasz Instytut

Od wielu lat nasz instytut dostaje specjalne dotacje rządowe wspierające osoby fizyczne na rynku pracy. W różny sposób staramy się pomóc osobom z dysfunkcją wzroku zarówno poprzez indywidualne, jak i grupowe zajęcia. Jesteśmy jednak ograniczeni, by odpowiedzieć na potrzeby, gdyż obaj pracujemy w niepełnym wymiarze godzin.

Mimo naszych wysiłków wiele osób z dysfunkcją wzroku spotyka się z problemami w podjęciu właściwej pracy lub uzyskaniu odpowiednich kwalifikacji.

Wsparcie indywidualne

Nasze wsparcie rozpoczyna się od nawiązania kontaktu telefonicznego przez osobę zainteresowaną. Wsparcie to często opiera się na konsultacjach telefonicznych, dzięki którym osoba z dysfunkcją wzroku może zorientować się, w jakim kierunku powinna podążać. Istotnym jest, by inicjatywa oraz odpowiedzialność wciąż leżały po stronie osoby zainteresowanej. W niektórych przypadkach osoba niepełnosprawna obarcza odpowiedzialnością ośrodek rehabilitacyjny, urząd ds. rynku pracy lub inny. W wielu przypadkach po uzyskaniu zgody kontaktujemy osobę z urzędem ds. rynku pracy, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub z innymi urzędami zajmującymi się pomocą w wyjaśnieniu sposobów uzyskania wsparcia. Jesteśmy również w stanie odwiedzić osoby zainteresowane, brać udział w spotkaniach z zaangażowanymi urzędami, pracodawcami itd. Naszym wsparciem objęte są osoby bezrobotne, pracujące lub uczące się. Również pracodawcy, urzędnicy oraz inne zainteresowane osoby dzwonią do nas w celu uzyskania porady, czy wsparcia. W zeszłym roku pomogliśmy ponad 100 osobom z dysfunkcją wzroku.

Krótkie warsztaty doszkalające

Organizujemy weekendowe lub kilkudniowe krótkie warsztaty doszkalające, by umożliwić wymianę informacji bądź doświadczeń osób z dysfunkcją wzroku znajdujących się w różnych okolicznościach np. osoby niepracujące/pracujące w różnych zawodach, a także dotyczące uzyskania pomocy specjalistycznych lub dotyczących innych ważnych kwestii. Naszym celem jest, by spotkania grupowe miały pozytywny i znaczący wpływ na pojedyncze osoby.

W zeszłym roku ponad 100 osób brało udział w takich warsztatach.

Profesjonalna sieć

Wiele osób z dysfunkcją wzroku pracuje jako masażyści, nauczyciele lub fizykoterapeuci, dlatego organizujemy coroczne weekendowe spotkania służące wymianie informacji, doskonaleniu umiejętności, wymianie doświadczeń osób z dysfunkcją wzroku, bądź dotyczących pomocy specjalistycznych.

Promowanie przez nasz Instytut

Przez cały okres naszej działalności skupialiśmy swoją uwagę na pomocy w znalezieniu pracy lub uniezależnieniu osób z dysfunkcją wzroku. Nasza praca była oparta na dwóch płaszczyznach. Jedną z nich jest możliwość spotykania się przez osoby z dysfunkcją wzroku oraz korzystanie przez nie z oferowanego wsparcia. Kolejnym jest domaganie się równego traktowania w pracy, równego dostępu do rynku pracy i odpowiednich warunków pracy. Nasza działalność oparta jest na kontaktach i dialogu z politykami lub z innymi organami władzy odpowiedzialnymi za zatrudnienie i wsparcie na rynku pracy. Wyżej wymienione kroki mają wpływ na władze, a także w wielu przypadkach przyczyniły się do nawiązania współpracy.

Bierzemy też udział w projektach dofinansowanych ze środków krajowych lub europejskich, by poprawić modele i metody celów ogólnych.

Posiadamy wiele źródeł oraz propozycji legislacyjnych, naszym problemem jest często skomplikowana i współdzielona odpowiedzialność, która w wielu przypadkach hamuje proces najlepszych rozwiązań.

Jednym z naszych głównych celów jest doprowadzenie do tego, by jedna władza była odpowiedzialna za rehabilitację zawodową, odpowiednią rehabilitację i wskazówki oraz sprawy związane z podjęciem pracy. Kolejnym celem jest zmiana nastawienia do osób z dysfunkcją wzroku przez rządowych i prywatnych pracodawców, by patrzyli na umiejętności zawodowe, a nie na trudności związane z uszkodzeniem narządu wzroku.

Macedońskie Towarzystwo Niewidomych – Chedo Shopkich

Wczoraj i dziś mieliśmy możliwość zapoznać się z nowymi technologiami i możliwościami informatyki w służbie osób niewidomych i niedowidzących. Wiele moich rodaków nie ma świadomości, że takie urządzenia już istnieją, ale jako, że jestem gospodarzem jednego z programów macedońskiego radia, zobowiązuję się do opowiedzenia o tej konferencji i wystawie szerszej publiczności.

Macedońskie Towarzystwo Niewidomych jest jednym z najstarszych w Europie, powstało w 1946 r. Dziś jest organizacją pozarządową, organizacją pożytku publicznego i proponuje pomoc niewidomym w różnych aspektach: edukacji, pracy, kultury, integracji.

Macedonia to mały kraj, ok. 2 mln mieszkańców. Nasza organizacja liczy ponad 2000 członków. Cała idea organizacji opiera się na współpracy z innymi małymi organizacjami. Niestety, w Macedonii osoby niewidome mają spore problemy. Gdy Macedonia była częścią Jugosławii, środowisko niewidomych miało zapewnioną lepszą pomoc, opiekę prawną i większe możliwości niż obecnie. Rząd Macedonii ma zupełnie inne priorytety i bardzo często zapomina o problemach osób niewidomych. W Macedonii istnieje tylko jedna państwowa szkoła dla niewidomych dzieci, obecnie uczy się w niej 50 osób. Zdajemy sobie sprawę, że najważniejsze w integracji niewidomych są edukacja i praca. Mamy nadzieję, że uda nam się stworzyć nowe profile zawodowe w naszej szkole, zgodnie z najnowszymi trendami i rozwojem technologicznym. Teraz w szkole kształcimy uczniów w 3 różnych zawodach:

- introligator,
- konsultant telefoniczny,
- masażysta.

Ostatnio udało nam się nawiązać kontakt z przedstawicielami władz. Naszym celem jest informowanie innych o naszej sytuacji i problemach, aby mogli lepiej nas

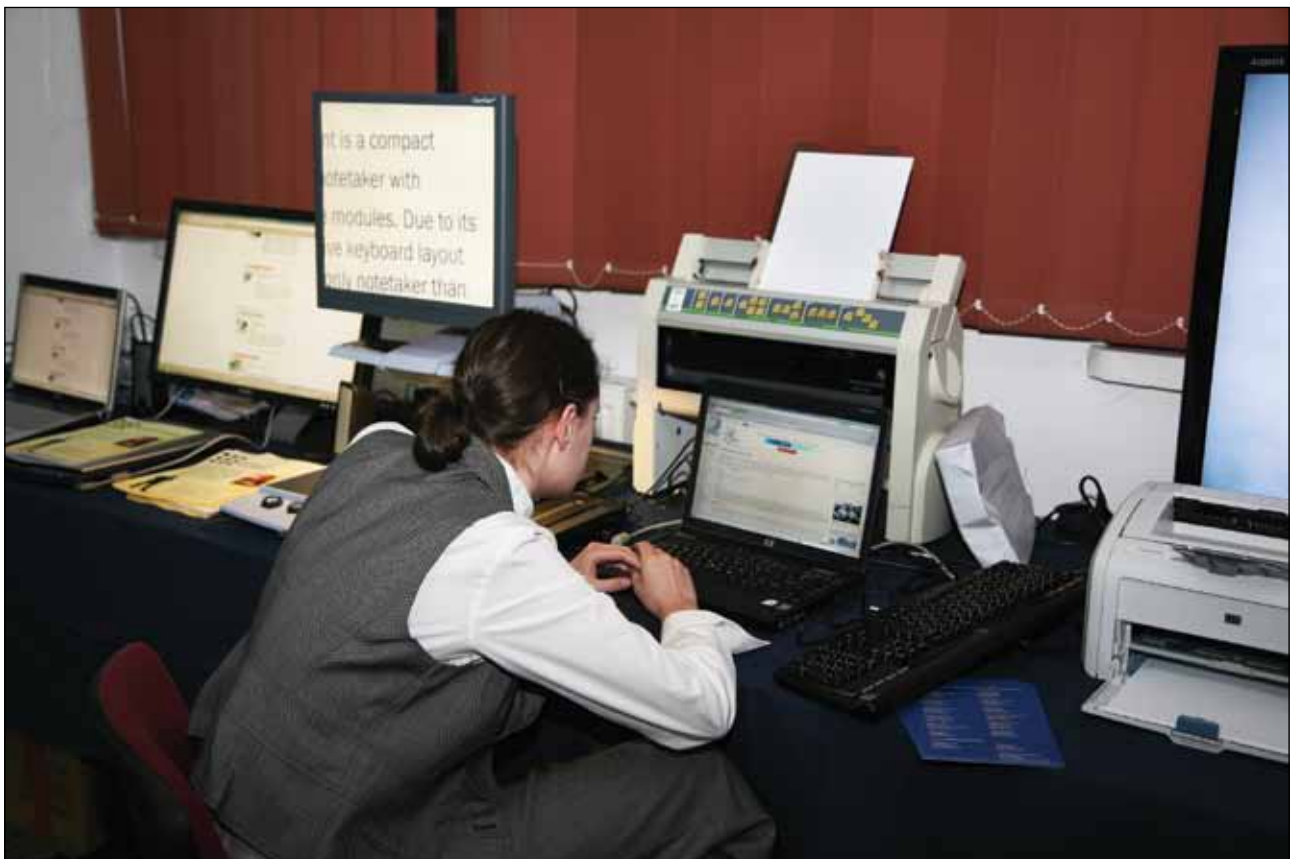
zrozumieć i efektywniej pomóc. Obecnie tylko 80 osób ze środowiska niewidomych nie ma zatrudnienia. Podjęliśmy współpracę z organizacją we Francji, która mamy nadzieję, pomoże nam w rozwiązaniu tego problemu.

Nasza organizacja powołała również oddział kulturalny, w którym do dyspozycji niewidomych jest specjalistyczna pracownia, gdzie przetwarza się różne pliki na system Braille'a. Jednym z najważniejszych celów naszej organizacji jest propagowanie wiedzy wśród osób niewidomych na temat najnowszych technologii. Ostatnio z pomocą jednego z naszych operatorów sieci komórkowych stworzyliśmy specjalne centrum komputerowe dla osób niewidomych, gdzie uczymy obsługi komputerów i specjalnych programów. Wierzimy, że nasz udział w tej konferencji i wystawie zaowocuje w przyszłości. Postaramy się o bogatsze wyposażenie naszej pracowni, długofalową współpracę z wystawcami i organizatorami. Będziemy czerpać z dobrych wzorców. Razem nam się uda.

11. FOTOREPORTAŻ Z WYSTAWY

12. SPONSORZY FUNDACJI

Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.

„EKA” K. Wiśniewski, E. Teliczan, A. Obarek Sp.j.

Ele Sky Taxi 8111111

Hortex Holding S.A.

MacCoffee

RESERVED

Sarantis Polska S.A.

Soraya S.A.

Nasza cywilizacja wymaga opieki. Należy ją codziennie pielęgnować. Wystarczy zaniedbać jeden mały element, a już pojawiają się kłopoty. Podobnie jest ze zdrowiem. Nieodpowiednia dieta, brak ruchu, nieuwaga na ulicy lub brak czapki na głowie, by zdrowie jak bańka mydlana przysło. O zdrowie cywilizacji trzeba zabiegać, bo warto. Właśnie dlatego powstają między innymi fundacje, w których wolontariusze i pracownicy starają się poprawić świat.

Fundacja Unia Pomocy Niepełnosprawnym SZANSA działa w bardzo delikatnej dziedzinie – stara się zniwelować skutki inwalidztwa wzroku. Nikt nie chciałby być niewidomym, a jednak tacy ludzie są. Nikt nie wyobraża sobie życia bez obrazów, a niektórzy mimo to żyć bez nich muszą. Na szczęście takich ludzi nie ma za dużo, dzięki czemu zdrowa większość naprawdę jest w stanie im pomóc – wystarczy chcieć! My właśnie chcemy. Wśród nas są osoby widzące, które poświęciły wiele pracy dla nas oraz niewidomi, którym się już udało i żyją jak inni.

Jednym z największych naszych dzieł jest konferencja Reha for the Blind in Poland, na którą zapraszamy. Właśnie w jej trakcie okaże się, że w ciągu kolejnego roku świat poszedł do przodu. Siądźmy na sali i posłuchajmy o pracach nad sztucznymi oczami, jak ukraińscy rodzice pomagają swoim niewidomym dzieciom, albo jak w telewizji relacjonować sport, by i niewidomi wiedzieli, co widać na ekranie. Przejdźmy na wystawę i zobaczmy, jak aparatem cyfrowym w komórce robi się zdjęcie gazety i odczytuje treść, i wiele innych rozwiązań...